

ASHA ARCHIVES 3722

सुज
१

श्रीगणेशायनमः मोहांधकारमृतानां जनानां ज्ञानरश्मिभिः कृतमुद्धरणां येन तन्नो
मिशिवभास्करं १ कैलाशशिखरासीनं देवदेवं महेश्वरं गणसिद्धसमाकीर्णमुनिसंघः
निषेवितं २ तदुत्संगगता देवी पार्वती पतिवध्वभा अनुग्रहार्थं लोकानां पप्रक्षु परमेश्व
रं ३ देवुवाच भगवन् देवदेवेश शशांककृतशेषर ब्रूहि मे परमं ज्ञानं विस्पष्टार्थं मह
ेश्वर ४ त्वरोदयं परं गुह्यं मुनीनामपि किंपुनः मर्त्यानां स्वल्पबुद्धीनां पूर्वमुक्तं त्वया
विभो ५ विस्पष्टं तत्र संक्षेपात् ब्रूहि मे परमेश्वर पथपंचकविज्ञानं सारवर्ण्यं होद
यं ६ राशिग्रहस्वरूपं च वलावलसमन्वितं राशिभेदं ग्रहेन्द्राणां तद्वशेन भुभाभुभं

गुरुः
१

लाभालाभं सुखं दुःखं जीवितं मरणांतथा जयं पराजयं चैव गमनागमनं प्रभो ७ चिंतितं
मुष्टिगं चैव तथा मत्संशयावहं शरीरं श्वासयोगेन प्रक्षुब्धेष्टावशेन च ८ नामाक्षरविभा
गेन नामवर्णक्रमेण च नामनक्षत्रराशीनां विभागेन सुरोत्तम ९ शलाकावक्रभेदेन त
थावकहडेन च प्रक्षुब्धजीवितविज्ञानं कालचक्रेण शंकरः १० जातकप्रविभागेन निस्संदि
ग्धं मुनिश्चितं पथचक्रं तथा खेटमायचक्रं सुरेश्वर ११ प्रहारभूलचक्रं च जातिनक्षत्रसं
भवं अंशयान्ति विरिंवाख्यं सर्पसिंहासनात्मकं १२ वायवचक्रं खड्गचक्रं कलशाख्यं तथा
परं ताराचक्रं कोटचक्रं राहुचक्रमनेकधा १३ शनैश्चरंगारुडं च विष्टिचक्रं सुरेश्वर ना

गुरु
२

गवर्गाक- भेदजययक्रंसमप्रभो १५ बृहहोरापरितानं वंदावस्थानजं फलं नागोदयं तु दे
वेशयदितुष्टोसिभैरव १६ एवमुक्तस्तु पार्वत्या देवदेवो महेश्वरः उवाच वननं तुष्टः श्रुत्वा
पार्वतिर्निर्णयं १७ महेश्वर उवाच यथाक्रमेण सर्वेषां सुस्पष्टं कथयामि ते स्वराणां स
थवर्णानां ग्रहर्षाणां समप्रिये १८ लक्षणां सर्ववक्राणां सद्यः प्रत्ययकारकं नागोदयं
यथाप्रोक्तं कलिकोदयसंयुतं १९ पुरा देवा सुराणां च संक्रमेण महर्षाणां जयाजयार्थं
देवेन्द्राः पृच्छाहं वीरवन्दिते २० शास्त्रमेतन्महागुह्यं तत्र युद्धजयार्थं नवतेषां समा
ख्यातानि विशेष्टा पार्वति २१ तव स्नेहात्प्रवक्ष्यामि सद्यः प्रत्ययकारकं गद्याङ्गुस्

गुरुः
२

नरदेवि गोपनीयं प्रयत्नतः २२ स्वरोदयं न विज्ञाय यो दुर्मिद्वितीयो नरः सहस्रान्मुष्टिना का
शमिति सत्यं वरानने २३ नातिपत्तिं विना दृष्ट सत्यं भवति पार्वति किं कालो भगवान्प्राप्ति
दर्शने वा वहेलया २४ शुभाशुभानि सर्वाणि निमित्तानि स्युरेकतः एकतश्च मनः शुद्धि
स्तद्विशुद्धिजयावहं २५ तेनोद्यतः शरीरस्थस्त्रीकालफलविन्दुणां तस्मात्सुभवाप्सु
भन्ते जसः परिभावयेत् २६ बलस्य भावयेदेवमुत्साहं समरागमे वादित्राणां वनिदनं स्फी
तमस्फी तमयुतं २७ विपर्यये निमित्तानां मभीष्टानां संगरे कुर्यात्कालहराणां प्रायश्चि
त्तानि वात्मनः २८ स्वरवर्गादिनर्षाणि ग्रहाणां विचयानि हि तेषामिहोदयो दृष्टः सर्वेषां

युद्ध

३

पथपंचके २९ योयोगाभ्यासनिश्चातः समदोषाग्निधानुभूत काया नरतः सुमनाः सवि
यात्पथपंचकं ३० कालेस्मितादृशोयुक्तोविरलोदृश्यतेधुना तेनेहवितरेणास्पदशितो
दिक्षुदर्शिताः ३१ उपर्यगिरधश्चापस्त्रियक्रापिप्रभंजनः धरामध्येऽखिलैखंवतथास्या
त्पथपंचकं ३२ आदित्यंशीर्षशेषश्चभूमिजश्चशनैश्चरः दक्षिणोदयनान्मत्रक्रूराः
क्रूरफलक्रियाः ३३ असुरार्यः सरार्यश्चशशिपुत्रोनिशाकरः दामोदयात्तथैवात्रभुभा
भुभफलक्रियाः ३४ कुजोग्निर्भास्करः पृथ्वीपंगुरापोऽनिलोर्कजः इत्येवंदक्षिणोत्तरेयं
हारासुदयंप्रिये ३५ विधुरापोभृगुर्वक्रिदेवाचार्यः प्रभंजनः पृथ्वीवसोमसूनुश्चवा

गुरुः

३

पक्षोदिमासगाः ८१ योजनादिनसंख्यास्यान्तत्रवनियोजयेत् ततः स्वजन्ममासस्यमास
एकादशाधिकोयः ८२ तस्यांतेयोभवेदक्षततः प्रभृतिस्तुरः तयोक्तसंख्यातिष्ठेत्त
क्षत्रंतत्रनिर्दिशेत् ८३ अत्रजन्मदिनांकंवेत्तांकेनसहसंयुतं संख्येऽयाधिकंतिष्ठेत्ततः
कुर्यात्तयाविना ८४ शेषंनक्षत्रमादेशंपूर्ववत्सुरसुंदरि पंचविंशतिसंख्याकंसर्वत्र
परतोथवा ८५ तत्रप्राग्वक्षिपेत्संख्यामासजन्मदिनस्यतां इत्थंस्वजन्ममासांतंन
क्षत्रंपुरतोगतं ८६ तयोक्तसंख्यावाप्तंनक्षत्रंविस्मृतंभवेत् अनेनैवप्रकारेणाय
थेष्टंतंप्रसाधयेत् ८७ इष्टेदिनेवादेवेशिकदाविसांतरंभवेत् यत्रभागेस्थितःप्रा॥

७८

१८

रासत्रयेत्पृष्ठकोभवेत् ८८ स्थितंतदोत्तरोजीवेदन्यथास्थितेक्ष्वं दक्षिरोनिगतिपादेत्वा
वामेपुरुषस्तथा ८९ जीवेन्निःसंशयंभद्रेपृष्ठकस्यविवारणां दक्षिणांगस्यवलनंरूप्यं
पृष्ठवर्जितं ९० शस्यतेप्रश्नवेलायांसर्वकार्येषुसुंदरि स्तनपादतलांगुष्ठहस्तमस्तकक
र्णिकं ९१ वक्रनाशागुल्फरंध्रंगराडकदंशकंतथा स्पृशेदक्षिणाहस्तेनवक्त्रिवापिशुभध्व
निं ९२ तस्यसर्वार्थसम्पत्तिर्भवतीतिविनिर्दिशेत् क्रीडार्थमुदितेभागेभाराडमस्तमिते
परं ९३ संस्थाप्यतत्रवक्तव्यंकस्यविद्वन्पतामिति एकस्तत्रास्तभागेयत्स्थितस्तकृत्तिनि
श्रयं ९४ अतःपरतरब्रूह्यतेमनसिचर्तते शतियुद्धजयात्तविसंत्रविविधप्रश्न

७८
१८

कथनंतामत्तृतीयःपटलः ३ देवुवाय भगवन्श्रोतुमिच्छामियुद्धकालेजयाजयं कथं
विज्ञायतेदेवनामर्क्षंवमहेश्वर १ ईश्वरउवाच शृणुदेवियथातथ्यंत्वयावैवोदितोसहं
यन्नकस्यविदाख्यातंतत्तेवक्ष्यामिपार्वति २ प्रायःस्वरोदयेशास्त्रेजेयंनामर्क्षमाश्रितं
कोजानातिरिपोऽक्षतत्कालोत्थस्यसुंदरि ३ ऋक्षेत्तुविदितेवेद्योराशिर्गणकदर्शना
त् नवभिर्नवभिःपादैर्नक्षराणांत्रोषकीर्तिता ४ राशिर्मेषादितेयावन्मीनान्तःसुरसुंद
रि अश्विन्यादिषुभेष्वेवंपौष्मांतेषुक्रमात्मताः ५ नामनक्षत्रविज्ञानेवक्रमेतवदाः
मिते नाम्नाशतपदाख्यंतुवधजानायपार्वति ६ नाम्नायभादिसोवर्गास्तमत्रयाहयेत्सि

युद्ध
१२

ये संयोगे दुर्धसंस्थं गृहीयात्स्वरसंयुतं ९ दशतीर्यदशाधोधः कोष्ठकानिन्यसेततः शतं
भवेत्कोष्ठकानां नाम नक्षत्रसंविदे ८ पूर्वस्यादिशि देवेशि प्रथमात्कोष्ठका क्रमात् न्यसेद
वकरुद्राश्चेति तिर्यकस्थित्या वदक्षिणे ९ मठपरैस्तकारश्च नयश्च भजत्वा तथा वारुणांगस
दासद्वन्द्वलोसोमदिशि क्रमात् १० आद्यं पक्षिप्रविन्यासः कृत्वा धश्च ततः प्रिये अकाराध इ
कारश्चोकार एकारश्चोत्ततः ११ एभिः स्वरेः समायुक्तान् वकारादीन् तथा न्यसेत् स्वाधो धो
देवदेवेशि मघादीन् तन्तरस्थितान् १२ ऊपुत्रदुःपदेवान्यानेतान् तर्जणान् क्रमाद्विखेत् ॥
घङ्का खराठान् पान् धफ्ठाथ कृत्वा तथा १३ स्त्रीं स्त्रीस्तं भाक्षरानेतान् ज्ञानीयादीरव

गुरुः
१२

दिते एवं कोष्ठशतं प्रोक्तमक्षरैः स्वरसंयुतैः १४ इत्वादीर्घाः समाशेयास्तं भानान् पृथक्
स्वराः इत्थं भानां क्रमादत्र वर्णानां क्रमशः स्थितः १५ वतुष्कं वतुष्कं वकथ्यते तत्र सुंदरी
अक्षरश्च तथेकार उकारश्च वतुर्थकः १६ कृत्तिका ओववीवरोहिणी समवस्थिता वे
वोक्तं तथा सौम्यं कुघडं वशैव भं १७ केकोहाहिदितेर्भस्पृहोडवरानने तिष्ठंत
था सा स्मृतं स्याद्विदुडे डोमघाततः १८ ममिमुने महादेवि भापं मोठद्विदुस्मृतं ठेयोपपि
तथार्यमां हस्तं पुखराठस्मृतम् १९ पैयोररितथा वित्रारुरे रोतस्तथा विलं तितुतेतो
विशाखास्यानैत्रं ननिनुते स्मृतं २० ज्येष्ठं नोययिषु जेयायेयो भभिवनैर्कृत पूर्वाषा

७५
२०

छासुठफटाभेभोजसुतरास्मृतं २१ जुजेजोखाभिजितत्रविखुखेखोवरानने वैष्णवंवासवंभं
स्यात्गगिगुगेवपार्वति २२ वारुगांगोशशिभुवशेशोददितथाजभं दुधरुजाश्वोत्तराख्यंपो
संदेदोवुविस्मृतं २३ सुवेयोलाश्विनीजेयालिलुलेलोभरापि एतच्छतपदंवक्रंनामनक्ष
त्रसंविदे २४ ज्ञातेशतपदेवक्रेनामवर्णास्पबंधनं अंशवक्रंभवेदस्मात्त्रयाकाराण्यसुब्रते
२५ न्यस्परेखाअंशवक्रेविंशतिश्चाष्टसंयुताः पूर्वपराश्चमुस्पष्टास्तावंतोदक्षिणोत्तरा
रेखांतेषुलिखेदेविदिक्षुष्याद्यादिपुक्रमात् पूर्वोक्तानेववर्णाश्वयांस्तांशतपदोस्थिताः १
वत्तुरांविवत्तुरांविवर्णानामुपरित्यसेत् कृत्तिकादीनिविज्ञानिशतंतद्वादशाधिकं २८

ग्रहः
२०

पंचादौखरवर्णाश्चपरान्वादीन्स्वरैरुतान् संभाक्षराणिवतथास्वपदेविन्यसेत्प्रिये २९
तत्रविन्यमिदंगौरिदग्धातिंगितधूमितं वेधितंयहसंस्थित्यप्रोच्यमानंश्रुताप्रिये ३०
कृत्तिकाप्रथमेपादेयोःकारःसमवस्थितः पापात्मातेनतंवर्णापरित्यक्तंयधूमितं ३१
इकारंपश्चिमेभागेदग्धंलोकारमयतः खोकारंसंस्थितंदिग्धंसर्वत्रैवविधिःस्मृतः ३२
आलिंगितेभवेद्वोगःकुलनाशंवसंसुखे हसेदग्धेवपयत्वंभगश्चोभूमितेतथा ३३
लक्षापातफलंवात्रवस्येहवीरवंदिते आप्तेयेप्रथमेपादेभत्ववर्णासंस्थितोरविः ३४
लक्षाकरोतिकिंस्थानेवर्णात्रद्वादशोयतः मृगशीर्षातिमेपादेवंप्रश्चात्रैरशंस्थितः ३५

गुरु
२१

पश्चात्तागेप्यसौत्तत्रावाविशेषकरोति च मुकारेवारुतास्यांतेपादेववरवर्तिनि ३६ एवं स
र्वयहैर्वेद्यातलत्रापातपरीक्षणां सूर्याद्वादशसंख्येतुक्षितिपुत्रस्तृतीयके ३७ सुरमंत्री
तथाषष्ठे रविपुत्रस्तथाष्टमे पुरस्थितिभेदेवेशिवंशद्याश्रविलोमतः ३८ द्वाविंशभंशशी
ऊर्यान्वमेसेहिकासुतः सप्तमे सोमपुत्रस्तथुक् पंचमभेतथा ३९ सूर्येणावित्तनाशः स्या
क्किजराद्गुशानिश्चरैः मरणांजीवलतायावंधुनाशोभवेत्प्रिये ४० शुक्रेणाकार्यविभंशः
स्त्वनर्थः सोमसूनुनाभ्यद्रेणातुमहात्रासोत्तनापातफलं स्मृतं ४१ अतः परमहादेविशला
कयक्कमुच्यते भेदेवक्तमतेभिन्नं प्रोच्यमानं श्रुताप्रिये ४२ रणारंभादिक्तापेष्टुविविंत्प

गुरुः
२१

स्याद्विशेषतः वक्रं सप्तशलाकाख्यं सदसत्फलवेदनं ४३ सप्तपूर्वपरालेखासप्तैवदक्षिणोत्त
रा तास्येकनिकादीनिक्रमशोभानिविन्त्येतत् ४४ पूर्वादिक्रमयोगेन त्वष्टाविंशच्च संख्याया
तत्रर्क्षकूरसंयुक्तं विंश्यादालिगितां प्रिये ४५ कूरस्य संमुखस्य भंतश्च विष्टं विनिर्दिशेत् कू
रमुक्तं भवेद्दधंतदग्रस्य विष्टमिति ४६ फलं तेषां च पूर्वोक्तं विज्ञातव्यं सुरार्चिते सूर्येणासंयुते
देविविरुद्धांतरमादिशेत् ४७ यतोर्कमराटलेवात्तंगतंत सुरसुंदरि सोम्यहं रातुतथा यो
षितंतश्च त्वष्टयं ४८ विवाहेतुफलं वेधात्प्रसंगेनात्र कथ्यते रविवेधे तु वेधव्यं भौमवेधे प्र
जाक्षयः ४९ अक्षपानात्पयोप्येवं बुधवेधोऽदीरितं देवाचार्यस्य वेधाच्च नित्यं भवति दुःखितः

७६

२२

भुक्तेभ्योऽप्यतिपत्काप्रवृजेष्वलनाश्रवं ५० शनैश्चरस्पवेधेन प्रख्यातागरिकाभवेत् यं वस्य
शलाकायेसौम्यक्रूरारिसंगते ५१ क्रमाच्छूलमहाभूलौसौगौतौजप्रकीर्तितौ स्थिरकार्यवि
वाहं वप्रवेशंगमनंतथा ५२ न कुर्याच्छूलयोगेस्मिन् यातस्यात्रमृतिर्भवेत् द्विमासाभ्यांतरे व
स्पंगमनेषाणामशयः ५३ परिणीतितुर्वैधव्यंतस्मात्सर्वत्रवर्जयेत् भौमाद्यापतयः सप्तमे
पुसप्तसुसप्तसु ५४ स्वपरिग्रहक्षेत्रे स्थितादोषं न कुर्वते यात्रादिषु सुकार्येषु सर्वसंपत्ति
कारकाः ५५ स्वपतित्वात्महादेविहितं कुर्वन्ति देहिनां उत्तरात्रितये पुष्ये मेत्रे वभितिनंदनः
अन्ये यथायावदेवं कौरभीतिनिषावतैः रोगे वपभुनाशे वषीशं यच्छति देहिनां ५७ धातुभेदैस्मतेनां

७६

२२

डेहस्ते वित्राधनिष्ठयोः बुधो विधस्तदनाशं करोति वरवाससां ५८ सराणिनालत्ननानां यपभू
नां वविशेषतः अत्रैकमेतथा मूलेपे त्रयेन्द्राग्निदेवते ५९ आश्विने वगुरुर्विज्ञो नृपभीतिः
स्थितिश्च सर्वकार्यविनाशश्च करोति वरवर्तिनि ६० ज्येष्ठायां भाग्यसर्पे पुरे वत्पां भृगु
नंदनः विज्ञो विनाशयेद्दुष्टं विवाहं पशुविक्रयं ६१ आग्नेयरोद्रजलभस्वानिया म्यामिजि
तुय शनिर्विघ्नः सुहृन्नाशं जानूखरूजस्तथा ६२ आग्नेयादिकभानां वक्रमशक्त्यवतुष्टं
वतुष्टयं वैतिवर्गः सप्तसुभेषु मेष्ठव ६३ सूर्येन्दुशितजीवाराः सौम्यसूर्यजराहवः क्रमा
देषां महाभागे तथा ते राहुसूर्यजौ ६४ वर्गस्थितेस्तथान्यानां वेधमायांति सुंदरि भाउभू

युद्ध
२३

मिसुतौविद्येभूमिजभानुरेव च ६५ तथैन्दुवन्द्योदेविसौरजीवंपरस्परं श्रुकराहूतथान्यानांवेधः
मायांतिसुंदरि ६६ दिक्पुरंनगरयामहिरापंपभुवांधवान् नश्यंतिवेधदोषाश्चवेधंयस्यसुरे
श्वरि ६७ सप्तसंख्यानिभान्यत्रसंस्थितानिककुपक्रमान् याम्यांवारुणाभैरेवंदक्षिणां पश्चि
तैर्भैः सादिक्गतव्यासिद्धयेवीरवंदिते ६८ समवापूर्वसौम्यस्थेदिशंपूर्वात्ररांबजेत् याम्यां
वारुणाभैरेवंदक्षिणां पश्चिमंबजेत् ६९ नलंघ्यापीरघोदेविदहनानिलदिक्स्थितः उद्ध्वंघ्य
यातियोमोहान्म्रियतेसनुपार्वति ७० याम्यानेयभयोर्मध्येभुजंगमघयोक्तथा विशाखामैत्रः
योर्मध्येविस्तवासहयोक्तथा ७१ भवेत्समुद्रयोगायंयेनदेविपरस्परं वैरमुत्पद्यतेघोरंतस्मा

श्रुः
२३

दत्रविवर्जयेत् ७२ समुद्रयोगाडूनिविवाहगमनेतथा गतस्तदंतरेदेविनायातित्वगृहंपुनः ३
एकस्पर्धवसतित्ताथान्यस्योदयोभवेत् यक्रेस्मिंदेवदेवेशिलत्तापातंपरिक्षयेत् ७४ पूर्वोक्तेन
प्रकारेणफलमत्रतथोदितं एवमेवमहाभागेदर्शितव्यतित्वित्तरं ७५ नामर्क्षप्रविभागंवशत्ता
कायक्रमुत्तमं इति युद्धजयार्णवतत्रेशतपदांकसप्तशलाकायक्रमेदश्चतुर्थमिष्टलः
देव्युवाय एकाशीतिपदेदेववक्राणामुत्तमंपरं तदेवश्रोतुमिष्टामिवित्तरेणामहेश्वर ९
ईश्वरउवाच कथ्यतेवित्तरादेविपदेकाशीतिसंयुतं यक्रेस्वरूपयेशास्त्रेसर्वार्थानांविवेचनं २
तत्रकोरोषुदेयाः स्युरकारायाः स्वराः पुनः ततश्चकृत्तिकादीनिप्राच्यापावन्त्यपक्रिषु ३ वरुणा

शुद्ध
२४

विंशतिसंख्याश्चतथावकहडादिकाः तथोत्ररेवमुखागतायेश्चानुलोमतः ४ नंदादिकाश्चति
थयः पंचम्याभ्यंतरत्ततः इत्थमुत्पद्यतेवक्रमेकाशीतिपदाकृतिः ५ अत्रवेत्स्वरनक्षत्रवर्गा
राशितिथिर्यहः क्रूरोहन्पात्रतोनाशोद्वित्रिवेधेऽप्यशोभवं ६ एकव्यधेऽर्थनाशश्चस्थान
भ्रंशोऽथवाभवेत् नाम्नश्चोभयवेधेन पापाभ्यां निर्दिशेन्मृतिः ७ सौम्यपापग्रहोह
न्यान्नाम्ना व्याधिर्धनक्षयं वेधेवैनातिकर्षस्यत्रिविधेयापुषोभयं ८ आधानजन्म
कर्मक्षविनाशक्षयधाम्मतिः पापवत्सुहृन्नापि फलमस्तमितेन च ९ नाम्नोक्षरेस्त
मायातेवधवंधादिकाशिवं स्त्रीभृत्यविग्रहः शोकः पशुदासविनाशनं १० उदितेताम

गुरुः
२४

वर्गोऽवजयोमित्रान्परिक्षयः अभीष्टार्थिविनिःपत्तिर्लाभश्चातर्कितस्तथा ११ इडादिदिक्च
तुर्वर्गयत्रकापिस्थितोरविः सवर्गोऽस्तमितोऽजेयः शेषास्त्वत्पुदितास्त्रयः १२ ऋक्षवर्गास्वरो
राशितिथिदिक्कास्तमत्रहि गच्छत्यर्कः प्रतापेन मासत्रयमधोभुवः १३ उदितास्तत्रयेव
र्गमासानां नवकंतथा व्योम्निदिग्दर्शनक्षत्रस्वरराशिदिनात्मकः १४ यस्यांवर्गोऽस्तमाया
तस्तस्यां यात्रामतादिशि शुभाशुभसमत्वे तु पूर्वयोगीजयीभवेत् १५ अग्न्याद्यान्यहि
नित्यानिभानिपंचाक्षराणि च नाम्नावकहडाद्यानि वृषभद्वंद्वकर्कटा १६ नंदास्वराः को
रागताश्चत्तारा पूर्वपंचमी नवमोद्वादशपरस्तथैवेन्द्रारविक्षतं १७ मघादिन्द्राग्निः

गुह.
२५

निष्ठा निभानिवर्णानि पंच मकाराद्यानि तांता नि सिंहकन्या तुलास्तथा १८ स्वराद्विती
य प्रष्टाश्च दशमोपचतुर्दशः भद्रातिथिश्च यात्पत्तं यास्याशायां रवौ स्थिते १९ मैत्रा
दिवैस्सवांता निभानि नादिनि पंचसु स्वातानिवर्णानि तथा कीटधन्वि मृगास्तथा २०
जयातिथिः स्वरावक्रि मुनि रुद्रशरेन्दवः इत्यर्कविहितं सर्वं वारुणां प्रतिभावयेत् २१
धनेष्टाद्यर्किभानानि गकाराद्यक्षराणि च पंचलांता नि कुंभश्च मीनो मेखो धराशयः २२
रिक्तातिथिः स्वरावेकवरवर्द्धि गुराष्टकः इत्यादित्यस्य संस्थानास्तौ स्यायामस्तमेति व
उपग्रहो प्रतापश्च ग्रहवत्परिनिष्ठितं उपग्रहः सुरद्यौवतेषां ज्ञानं रविस्थिते २४ यत्रा

ग्रहः
२५

दित्यस्थितो भे स्यात्ततो यत्पंचमं पुनः तत्र विद्युन्मुखो नाम परिज्ञेय उपग्रहः २५ एवं शूलो
ष्टमे भे स्यादशनिश्च चतुर्दश अष्टादशो जथा केतुर्विंशो बोत्काभिधानकः २६ द्वाविंशो वज्र
नामा वज्रयो विंशो वक्रं पतनं चतुर्विंशो तथा न्यंच भवेन्मुखलकोत्ततः २७ राहु सौरज्जाक
र्युपत्रोक्ताश्च राणा हतिं अक्षे तत्रांतरे सृत्पुंर्युपग्रहयोगितं अहोरात्रतिथिं त्रंशत्सत्प
रिवृत्पुताग्रहः नक्षत्राणि वनक्षत्रे तथा स्युः सप्तविंशतिः २८ पूर्वाष्टभागे दिवसाधि
पस्यतथैव वांते दिवसस्य विद्यात् शेषाग्रहाषट्चरिवर्तनेन भुजंति वारानि शिपंचमेन
इत्येवमेषा मुदयो भवेद्धारतिथि क्रमात् वारग्रहप्रवृत्तेष्वंवारनक्षत्रतोपि वा २९

७६
२६

जन्महृतिविनाशाख्यं पथाप्रसितिधित्रयः पक्षांतेतद्वदेव स्यादहोरात्रंतरेपिच ३२ तिथिक्र
राग्रहः क्रूरो नक्षत्रं क्रूरमेव च विनाशार्क्षविशेषेण तदा सर्वमशोभनं ३३ वक्त्रे एकाधिका
शीतियदसंख्येभवेद्यधः राजदंष्ट्राव्यवस्थित्या प्रत्येकं द्विद्वयस्य च ३४ खण्डस्वरचतुष्ट
स्पस्वरयोरंत्ययोर्द्वयोः निरर्थघायविन्यासोऽप्येकारस्य बहिरुक्तिः ३५ वर्णानां द्वादशानां
चतुर्थैव परिचर्जनात् यत्रिंत्पमत्रतत्रेदरहस्यं संप्रकाशते ३६ प्रथमेन वमेवेव अधिक
यांच सप्तमौ सैकाशीतिपदेवैव यदानामवधे सति ३७ अकारपुनराखेदादशोकोऽष्टके
त्राह तस्य वेधेन निर्दिष्टो वेधः कोशे प्रयेस्वराः ३८ एकविंशोपयविंशोपयषष्टिपदेन

७६
२६

था सैकसप्ततिकोऽष्टयशतार्धैकमुच्यते ३९ एकाधिकेशतार्धैव षड्पूर्याव्यधोव
धात् अत्र स्थिताक्षराणां ह्रियं प्रमुक्तावरानने ४० याः षोडशकलाश्चांदास्ते स्वराः षोडशाः
स्मृताः ताश्च गता सुपुष्टिः स्यादन्त्यथा देहपीडनं ४१ स्थूलसूक्ष्मोदयाश्चैव नित्यातं - सुनि
श्चितं शुक्ले कृष्णे च जनानि स्वराश्च बलिनः स्मृताः ४२ शुक्लपञ्चोद्भवाः शुक्ले कृष्णे कृष्ण
समुद्भवाः बलित्वात् पूर्यातां येषां चांदास्तेन प्रकीर्तिताः ४३ षड्काषराद्यैश्चैव ध्वज
स्पृज्जास्तथा वर्णाविद्याभवे युद्धश्च तथा कपभदाक्षरे ४४ भरपकालवृषभं नंदाभ
द्रातुलाश्च तं विशाखाश्रवरां पापो विधत्मानेयसंस्थितः ४५ वयुगं स्पैतथा कन्यारेभं स्था

पृष्ठ
२७

तिमुकारके अश्विनीरोहिणीसंस्थोभिजितंहतिपापकः ४६ कंकलीरंहरिपंचवित्रामौ
लंवरैवती सौम्यस्थंहतिपापान्मावैश्वं पुरतःस्थितं ४७ ललकारं टं व हस्तं यल्लु-
कारं व मुत्तरां हतिपापास्थितो रौद्रैर्पूर्वाषाढांतथायतः ४८ उमवराणितथार्थतंकं वृ-
षं मेघदेतथा पुनर्वसुस्थः प्राकभद्रां पापो ह न्यात्र नैर्ऋतिं ४९ भाग्यमूको र हं युग्ममौ
मीनं व सकारकं वारुणां व तथा ज्येष्ठास्थो हतिपापकः ५० मघाडं कर्कटं नन्दारिक्ता
कुम्भं गवांसवौ सार्वस्थो हतिपापान्मा मेत्रं व पुरतःस्थितं ५१ ससिंहं व तथा भद्रां जयां
वमकरं व खं श्रवणाश्चौरगः पापो मघास्थो हतिपापमभं ५२ टं कन्यां व तथा कारं

गुरुः
२७

वापं व सधिकं व भं डुकारतिष्ठो भाग्यस्थो हतिपापो यः पुरोश्चिनी ५३ पंतुलं वृश्चिकं भं व वै-
श्वमंत्रं पुनर्वसुं आर्षस्तंहतिपापान्मा पौलवं पुरतःस्थितं ५४ रेफमेकारकं पंचपूर्वा-
षाढां व छल्लतं हकारोद्रं पापान्मा हस्तस्थो हतिवोत्तरां ५५ तनो मूलं पंचसिंहकली-
रकं व यन्मं वित्रास्थः पूर्वाभद्रं व पुरतो हतिपापकः ५६ असुरेन्द्रं रेफकन्यामौकारं
मिथुनं व वा रोहिणीवानित्वा दन्तिवारुणां पुरतःस्थितं ५७ मेत्रं तं व तुलाभद्रां नकां व
घमहारकं आनेयं हतिपापान्मा विशाखास्थश्चवासवं ५८ विशाखानं वृश्चिकं व जया-
रिक्तामजं व लं भरणीमित्रभादंतिपापाः सर्वं तथायतः ५९ यं धन्विनं विसर्गं व मत्स्यं

सुद्ध
२८

वैवतथाश्विनं ऋश्वरवानिलं पापोहन्तैन्द्राङ्गीवभंपुरः ६० भंमृगकुंभदंपौष्मनतौत्रि
वनैऋतात् हतिपापोदितेभंवपुरतश्चवरानने ६१ जमेकारशकारंवपरांभद्रांयकारकं
एकाररेफोहसंवरोदमाप्यात्तिद्वितिय ६२ खगजभभकीटौतुत्तांपंववरानने आर्य
मन्दवनक्षत्रेविश्वभाद्वंतिपापकः ६३ जंवधन्विमकारंवकन्यांठंपूर्वफाल्गुनी ऋश्व
रंवारुणांवाहंन्यात्पापोभिजित्स्थितं ६४ खमृगांवजयांभद्रांसिंहंमंपितृवासवो
श्वरात्पापकोहन्त्यादानेयंवपुरःस्थितं ६५ श्वरांगघटोरित्तानन्दांकर्किभसर्पभा
वमुभाद्वंतिपापात्माविशाषामग्रतःस्थितं ६६ समीनमोत्तरंयुग्मंहतिष्यंऋस्वरंतथा

गुरुः
२८

आधिकंभंवारुणास्योहतिपापःपुरेतिलं ६७ गत्वौवैश्वंदमेघौववृषंकमदितिवभं पूर्वभ
द्रागतःपापोहन्तिवित्रापुरःस्थितं ६८ बल्लकारवरौदनुसमेकारंतथावजं पूर्वाषाढाक
रंन्यादादिर्वेधात्रपापकः ६९ दघटंमकरंभंवमूलंलंप्रथमश्वरं सौम्यहार्यन्तभंपापोह
न्यात्पौष्मसमासृतः ७० उकाररोहिणीवंवमीनमंयोपयंतथा ज्येष्ठांशकफललुगांीहं
तिपापात्मायाश्विनस्थितः ७१ आग्नेयंलमजंरिक्तामयांकीटनमित्रभं मघांयाम्येस्थितेहं
तिपापात्मावरवर्तिनि ७२ प्रथमंजन्मभंविंघादशमंकर्मभंतथा आद्याशषोडशपदे
भंवसांघातिकेविडः ७३ अष्टादशपदेविघात्तामुदायिकंतथा त्रयोविंशपदेवाघाविना

गुह
२२

शर्षपयकृते १४ मानसंपवविशभंपूर्वस्मादुदितंपदे षट्समेवसर्वेषामृक्षैस्तनवभिर्नृपः
१५ ज्ञातिदेशाभिषर्षैःस्तभिःकिलनृपोधिकः योयस्यभस्यविषयःतत्रविद्यास्तुभाभुभं ई
रोगार्थनाशकलहंजन्मभेपरिपीडिते कर्मभेकर्मवैकल्पंभेदसंघातिकोहते १७ स्यात्सामुदा
यिकर्षेवघाटितार्थक्षयःकृते व्याधिर्मृत्युविनाशर्षेविच्छेदःत्वेवमानसे १८ आग्नेयमग्नज
न्मानांपुष्पंवायुधधारिणां विशांपौष्पंबसूदाराणामदितिभंविभावयेत् १९ श्रिताभान्यग्नि
भाद्यानिमध्यदेशेविदुर्बुधाः प्राग्देशात्प्रभृतिप्रादुराशयाःक्रमशस्त्रिकाः ८० एतैरु
पहतेपापैर्मध्यदोषः क्रमात् राजानरिपीयतेजनाश्चापितदाश्रिताः ८१ कृतिकाद्ये

उरुः
२२

उपांवालभाजयेभगधाधिपः सार्पाद्येकलिंगोपअर्यन्त्राद्येप्पवंतिजाः ८२ स्यात्पादिकेतथा
नर्ताज्येष्ठाद्येसिंधुदेशजः वैश्वादिहारहोरोमद्रेणोत्वारुणादिके ८३ रेवत्याद्रेकोलेडःपीर्य
तेवीरवदितेमुखपुच्छविभक्तांगश्वरगौर्युतः ८४ पार्श्वद्यसमाश्रुतःकूर्मएषप्रकीर्तितः
नक्षत्रांगोमहादेविभुभाभुभफलप्रदः ८५ हृदयमध्यदेशोत्पविदिशश्वरसास्तथा प्रा
ग्देशोवदनंपुच्छपश्चिमस्तममप्रिये ८६ सोम्ययास्यदिशोत्तस्यपार्श्वोत्परिकीर्तितो
भुभग्रहसमायोगाश्रुभंतस्यविनिर्दिशेत् ८७ सेवावक्रमहादेविभृतावक्ष्यामिसंस्फुटं
येनविज्ञानमात्रेणानरोर्थाश्चसमीहते ८८ स्वामिसंघधियदृसंन्यसेन्नानितदानितः॥

पुद्ग

३०

मूर्ध्नि सप्ततथा पृष्ठे सप्ताभानिवरानने ८२ हृदये सप्त सप्तैव पादयोश्च त्वसे त्रिये प्रेष्य भं
मूर्ध्नि नियदास्थामिनः स्यात्सुराविते २० स्थितं तदा प्रभोः पूजां प्राप्नुयान्नात्र संशयः पृष्ठे वे
दशमांशस्तलाभान्नप्राप्नोति सुवते २१ हृदये हृदयस्थं यत्तत्सर्वं सेवको लभेत् पाद
योः निःफलं सर्वं केवलं तु समागमः २२ केशः सुमहदा प्राप्नोति सत्पुंसे तच्च पार्वति
एतत्त्रैकथितं वक्रमेकाशीति पदं प्रिये २३ इति युद्धजयार्णवतंत्रे एकाशीति प
दवक्रयोगो नाम पंचमः पटलः ५ देव्युवाच भगवन् देवदेवेश सर्वज्ञान
प्रकाशक जीवितं ज्ञातुमिच्छामि मनुजानां सुरेश्वरः १ कालवक्रविधानेन ज्ञातवान्

गुरुः

३०

क्रमेण तु शुभाशुभफलं वैष्णवं कथयस्व प्रसादतः २ ईश्वर उवाच शृणु देवि परं गुह्यं य
त्सुरैरपि दुर्लभं कालवक्रमिति ख्यातं पुंसां संदेहनाशनं ३ स्वसरिद्यत्र संक्रांते स्वयौते
रितुषट्के विंशत्येति पंधानं जीविताय मनुर्गतिं ४ भानोः संक्रांतिकाले तु वामदक्षि
णानादिगः यदा वायुः प्रवहति तां ववलां समाश्रितः ५ द्वितीये तु दिने गौरि प्रवहन्त्यप
ते निलः तस्यां नाथां महाभागे पंचादौ पंचवृद्धितः ६ पंचविंशद्यदा वते ततः प्रभृति पा
र्वति एकवृद्धि क्रमात्तावत्पावत्रिंशति संश्रुतं ७ काले पौष्णमासे तु त्रिद्व्येकावत्स
राक्रमात् षट्त्रिंशत्मेदवीमासा तिथिदिक् पंचपुष्कराः ८ द्वीपवश्च दिनानां वं जीवितस्य

युद्ध
३१

वरानने विशेषेणाप्रवक्ष्यामि यथानिःसंशयो भवेत् नामर्क्षसंस्थितेश्चन्द्रस्तत्रतुर्दशगोरविः
यदा तदा स पौष्माख्यः कालः प्राज्ञो मणीषिभिः १५ तत्कालमादितः कृत्वा यत्र योगस्य पू
र्णात्ता तदा रभ्यविबारोस्मिन्कर्त्तव्या मरुतेर्बुधैः ११ यदा स भगवान्देवो वामगोदक्षिणो
पिवा संक्रामन्त्यायुषः पिंडे विभागेस्तत्र कल्पते १२ उज्जुत्पुत्ररेभागे मध्ये मध्याह्नः
प्रभुः अस्तमायातिया म्यंतु निशार्द्धे मध्यगः पुनः १३ एवं समाधिमभ्यस्त्य तन्मनास्त
त्र विंतयेत् आयुषं लक्षणां सम्पद्येत् स्यादपि समीपतान् १४ यदेकमार्गो वायुः वा
सराः पंच पार्वति त्रीणि वर्षा न्यतिक्रम्य नरो याति यमालयं १५ दिनानि दश वैद्यानि

शुरूः
३१

द्वे वर्षे स तु जीवति दिनानि दश पंच वर्षे मेकं स जीवति १६ विंशत्या जीवति नरः षण्ण
मासात् परतो म्रियेत् पंचविंशदिनान्येव त्रीन्मासां वस जीवति १७ षड्विंशत्या दिनानां तु
द्वौ मासौ तस्य जीवितं मासमेकं नरो जीवेत् सप्तविंशतिसंख्याया १८ अष्टाविंशतिसंख्याया
दिनानि प्रवहेद्यदि वायुस्तद्वर्द्धमासं स्यात् जीवितं परतक्षयं १९ दिनान्येकार्शत्रशां वै जीवेत् स
दशवासरात् त्रिंशच्चैत्यं यदि वसानेकत्रिंशा त्रिवाशरात् २० द्वाविंशद्वौ दिवसा त्रयः
स्त्रिंशदिनानि येत् वायुर्वहति मार्गस्थो दिनमेकं स जीवति २१ तुनाधिकप्रवाहान्न प
रतस्तत्र पाततः तुल्यकालपरिज्ञानं जीवितं स तु पार्वति २२ प्रथमं वै परीत्येतततः

७६
३२

स्वर्गगणान्तिके कृत्वा यद्व्यभते तत्र वायुस्तस्य विनिर्दिशेत् २४ प्राणास्पतु भवेच्चारः प्रः
त्यूषे भास्वरोदये माघमासः सविज्ञेयो योगिनां नान्यवेतसां २५ अतः परं प्रवक्ष्यामि
सामान्यानां सुरार्चिते योगिनां च समासेन आयुर्दायं शुभाशुभं २६ नवग्रहाः समाः
ख्याताः सूर्यसोमारदानयाः गुर्वर्किसोमजाश्चैव केतुभार्गवसंयुताः २७ एते प्राणाभृ
ता मायुः प्रयच्छन्ति विभागसः संपूर्णमध्यमं वापि कनिष्ठं च वरानने २८ षड्वर्षाणिः
यस्य सूर्यस्य दशचंद्रस्य --- सप्तवर्षाणि भौमस्य राहो रक्षादशौ चतु २९ गुरो षोड
शवर्षाणि सौरस्यैकोनविंशतिः सप्तादशवधस्योक्ताः केतोः सप्तसमाः स्मृताः ३०

गुरुः
३३
३२

शुक्रस्यापि समाविंशदशाभुक्ति क्रमेण विंशधिकशतं भद्रे परमायुः प्रकीर्तितः १
नवर्षानि निभाद्यानि त्रिरावृत्त्यानि सुंदरि अधोधः कोष्ठनरके --- यवरानने २
संस्थाप्य तदधोऽर्कादीन् शुक्रांतान्नरसंख्यया दशाफलानि क्रमशो देववित्प्रचुरादिशेत्
प्रथमांशकजातानां परमायुः प्रकीर्तितं द्वितीयांशकजातानां शतं च परिकीर्तितं ३४
समाशीतिस्तृतीये तु षष्ठिर्ज्ञेया वतुर्थकम् परमायुः प्रमाणा न गुरुः ये जन्तनाडिकाम्
३५ नक्षत्रस्य हरे जागं नवत्पान्तिं विशोधयेत् परमायुः शुभः शेषमायुर्जंजोः स्फुटे भवे
त् ३६ तेनायुषा ततः साध्याग्रहस्य स्वदशानुसा दशार्हर्गाणां नीत्वा हरेतां परमायुषा

युद्ध

३३

यद्यत्र तत्र ह्येवैर्गणितं तस्य सादृशा ततोऽप्यंतः पावकत्वं सैर्वर्षहरेत्फलं ३० दिवसाः स्युः
ततो मासास्तेभ्योऽंशश्चकारयेत् एवं तदंशं ज्ञेयाप्रत्येकस्य ग्रहस्य ३२ ततोऽपि दिवशाः सा
ध्याः पूर्वोक्तविधिनावुधैः एतेषु संधिषु न वेन्मियते मानवाः प्रिये ४० द्वितीयांशतसंभूताः
पंचदिकखयमाः समाः अन्यश्च जीवितं तेषां वक्तव्यं वीरवंदिते ४१ सप्ताविंशतिसंख्या नियत्र
भानिय पार्वति तत्र जन्मार्थमारभ्य गरात्र प्रवर्तते ४२ यत्राभिजिन्मभ्यगतो गरापते तत्र
नामभाक् गराना सर्वकार्येषु कर्तव्या वीरवंदिते ४३ अर्धान्तरे तु मरणां दशाक्षिप्रस्य कार
णं पापः पापदशां प्राप्नो वलवान्मृत्युदः स्मृतः ४४ बलहीनैर्वित्तनाशं करोति वरवर्षा

ग्रहः

३३

वध्यमेन वलेनैव युक्तः पीडाकारः स्मृतः ४५ सुरार्चनेन दानेन साधुनां संगमेन व भुञ्क्ष्वप्या
यविप्राराम्य मृत्युं विनश्यति ४६ नक्षत्राद्यः स्थिता दद्याः ग्रहा ज्ञेया दशा प्रिये ततः क्रमे
णान्येषां दशां वा तदंशं वदेत् ४७ सौर्यो राजकुलाद्वा भंपीडा स्यात्पितृसंभवा वित्रयो
वाधवानां वित्तनां व्ययमेव ४८ वांशं स्त्रीभिः समायोगो वस्त्राभरणासंयुतिः स्वपक्ष-
रंकन्यानां जलहानिरतिर्भवेत् ४९ कौंज्यांशत्रुविमर्दश्च वियहो वंधुभिः सह रक्तपित्तोद्भवा
पीडा परस्त्रीभिः समागमः ५० स्वभर्तृजायां मरणां वंधुनाशात्मनारुजः अर्थनाशो न्यदेशो
पुगमनगौरवाल्पता ५१ जैव्यां मानसुतैर्दृष्टिर्धनधर्मागमो भवेत् हेमवायवरत्नाभश्च वा-स्य

गुह्य
३४

मनिसंययः ५२ श्रद्धां - - देहपीडा पुत्रदारैश्चविग्रहाः तंशश्रमोयुद्धिनाशोविदेशगमनंभवेत्
५३ वौध्यांधर्मसमायोगोमित्रबंधुधनागमः प्राप्तिर्ज्ञानस्पष्टिपुलां देहपीडात्रिकोपिराणी ५४
केतूत्थायापुत्रहानिधननाशोरिविग्रहः भयराजकुलाड्यस्त्रीभिः सहकलिर्भवेत् ५५ शौक्रांस्त्री
सगमोलाभोधर्मकामार्थसंयुतः कौशल्यमहतीकीर्तिनिधिलाभक्तथाभवेत् ५६ एवंदशावि
भागेनभुभाभुभविचारणा कर्तव्यासर्वजन्तूनांसत्यमेतद्वरानने ५७ अतः परतरंदेविश्रुतावक
समासतः अन्यशास्त्रेषुनिर्दिष्टं मुनिभिस्तत्त्वदर्शिभिः ५८ यस्मिन्तत्स्थितोभानुसदादौमूर्ध्निवि
न्यसेत् मुखत्रीणितथादेभेत्कांधयोर्भजयोस्तभे ५९ देहस्तयोपंवहदिनासावेकंतथागुडे ए

गुरुः
३४

कंजानुदयेदेवपादयोःस्थविन्यसेत् ६० वरणाक्षेपुषोजातः स्वल्पायुर्भवतिप्रिये जान्तेर्विदे
शनिरतोऽस्येस्यात्परदारिकः ६१ नाभौस्वल्पधनोजातो रुदयेस्यान्महाधनः पारापोजीतोभवेत्
सेभुजयोर्दुःखभागिनः ६२ स्कंधयोर्हरनिरतो मुखेधर्मरतः सदा मूर्ध्निराजामहादेविवालांजात
नतोभवेत् ६३ एतत्ते सर्वमाख्यातं जंतूनां यत्तु भाभुभं कालवक्रं योगिगम्यं जातकं वपरिस्फुः
टम् ६४ इति युद्धजयार्णवतंत्रे जातकविधानं नाम षष्ठः पटलः ६ ईश्वर उवाच
अतः परं प्रवक्ष्यामि पथवक्रं यथा स्फुटं यात्रायां फलदं नित्यं सद्यः प्रत्ययकारकं १ अभिन्यादि
लिखेच्चक्रं त्रिनाडी परिभूषितं नाडीगता निम्नशक्ति क्रमात्तानि श्रुता प्रिये २ अभिन्यादीदि

सुद्ध
३५

तिर्देवितथावात्ररफाल्गुणी हस्ताज्येष्ठातथामूलं वारुणाश्वपुष्यजैकभो ३ नाडीयप्रथमातस्य
याम्यमृगशिरस्तथा तिषाभाप्यंतथाचित्रामैत्रसाप्यंयवासवं ४ आर्हिर्वध्वं वदेवेशिद्वितीया
परिकीर्तिताः कृत्तिका रोहिणी साप्यं पित्रं सति द्विदेवतं ५ वैश्वदेवं वैष्णवं पोष्मावेत्यपराधि
ये एतासु ग्रहसंयोगाकुभाश्रुभनिरूपणां ६ यात्रिकं भं स्थितं यस्यान्नाद्यांतत्राद्यभादितः
येयहाः संस्थिता हन्यात्तदेकं नाधनामितं ७ असौ रात्रं योजनानि शेषाक्रीशादिकं पुनः पाप
ग्रहाद्भवेत्तंगः - - सौम्यं विनिर्दिशेत् ८ सूर्ये रात्रिभवेत्तसोराकुवाभंगमादिशेत् सौरेरा
वंधनं वायं कुजेन मरणां क्ववम् ९ वंदे रास्त्रीसमासो गोबुधेन तु कलाविद जीवेन धार्मिकै

ग्रहः
३५

योगः श्रुक्तेरातु महाधिपः १० तत्र तत्राध्वनि सदा लक्षमानेन पार्वति पथवक्रमिदं प्रोक्तं यात्रा
यांहितकारकं ११ अतः परं प्रवक्ष्यामि वक्रमास्त्रेष्ठकं परं शशिलुद्धकयोर्मध्ये यानि भाव्यश्रुभ
ग्रहेः १२ आलिङ्गितानि तत्संख्या प्राणिनां वधमादिशेत् अक्षवर्तेषु वक्रव्यात्वाकृतिः पापसंयु
तैः १३ राशिभिर्वा सभे न्यशेन वशस्थे द्विसृंगरां त्रिगुणां स्त्रोत्रवक्रस्थे ग्रहैः संख्यं विनिर्दिशेत्
१४ सर्वश्राप्यत्र गुरानाकर्तव्या वीरवन्दिते प्रहारांतेषु वक्रव्यनक्षत्रसहयोगतः १५ प्राक्
पश्चात्पार्श्वयोर्वापि पृष्ठे वा भागगतस्तथा त- वक्रवरदेविसद्यः प्रत्ययकारकं १६ अथवाः
त्यप्रकारेण कथयामि गणां विवे ग्रहवारतिथिहतरूपहीनं तु वर्जितं १७ दलितं संप्रनेत्रैश्च

युद्ध
३६

भाजयेदवशेषकं तत्रयत्प्राणिनस्तेस्युर्येवव्यतेनपादिभिः १८ दलेसशेषतयूथादेकमेवप
रायते राशिनक्षत्रवनेषांनिर्दिशेदाकृतिवुधः १९ अथान्येनप्रकारेणाकथयामिवरानने एका
कृत्यतिथिशरंतद्व्यानववर्जितं २० दलिगश्चेष्टनाडीभिःभक्तंयदवशेषकं तेषाणिनोत्रवक्त
व्यान्तपादिषुसदावुधैः २१ आखेटकंनुदिवसेन्यभुभेत्तभुभंभवेत् विपत्करणागेडुःखेनैधनं
गविभेदनं २२ वक्रमाखेटकंप्रोक्तमायवक्रततःशृणु आयवक्रंपरिस्पैवभारतेतरणान्
पः २४ तत्ररेखाद्वादशार्धतिर्यकषटतथालिखेत् मनु १४नक्षत्र २७नेत्रा २८ १२तिथि १५
षट्सागरा ४नयः २५ तथासप्तदशा १७ष्टौ ८वरानि ९वलिखित्युनः ततःस्वरात्ततोव

गुरुः
३६

रान्क्रमेणैवसमालिखेत् २६ अमलल्लविवर्जिता इत्थंकोष्ठसंख्यात्रपंचरात्रपंचवेध्यते ७
अत्रस्वराश्ववर्णाश्चमूर्ध्निकैःप्रोदितैःसह अत्रनामाक्षरैर्द्विस्त्रैरंकामंकरितंभवेत् २८ वसु
भिर्भागहारेणाशेषाध्वजमुखादयः तथावर्णाश्चराश्वस्युर्यथापत्रंसवाजने २९ ध्वजोद्ध
मोथसिंहश्चश्चावधोरासभोगजः काकश्चेत्यष्टसंख्यानांतैर्लघ्वाभावयेदिव ३० काकाध
लीभवेच्छत्रसारमेयाश्चरासभः रासद्विषभोप्येवंवृषभादपिकुंजरः ३१ कुंजरादपिपंवा
स्पपंवास्याश्चध्वजस्तथाजाद-पिवलीधूमस्तथाजातिविशेषतः ३२ आयवक्रमिदंप्रोक्तं
यत्सुरैरपिउद्धर्तुं अथनामक्षरादीनांयुक्तिरन्याप्रदर्शयते ३३ जयोजयपरीक्षायांस्वः

भागहारोत्रसंभुजावष्टमःपरिगृह्यते एकायैःशेषभूतांकैःध्वजादयःसप्तवक्रमान् ३३ २

युद्ध
३७

रोदयपरिश्रुता नामवर्गीगतासख्यानाभवर्गीगताश्रये ३५ पृथक्कैकलिताकार्यः क्र
माच्चद्विवर्तुर्गणाः तयोः संख्यांकपोश्चैकं कृत्वा भागहरेत्ततः ३६ सप्तभिर्द्योत्रशेषांकतो
नावेरात्मनस्तथा वलावलं विवार्यं स्याद्युद्धावसरसंगतौ ३७ साम्येन संधिराधिकाज्ञयो
हीनतया वधः क्वचिच्छेषत्रविषमे समेवाप्ते पृथक् द्वयोः ३८ विषमे विजयोनित्यमधिके पिस
मे परे यथा शेषे त्रिसंख्यांकैः वतुः शेषे च शेषिते ३९ तृतीयं विजयं तिष्ठेत्तनवतुर्थेधिके प
रे विषमांकद्वयोरेवं योधिकः सजयी भवेत् ४० समांकयो द्वयोरेवमाधिकेन जयाम
तः एतच्चक्रवरदेविसद्यः प्रत्ययकारकं ४१ अथ संग्रामसमये प्रहारप्रत्यवेक्षणां ७

श्रुः
३७

तथा कृतियक्त्रेण स्थानमानप्रवदनं ४२ आलिष्य पुरुषाकारं तस्यांगेषु न्यसेदपि ऋक्षारण्यं
विभागेन रतिस्थिमुदितः क्रमात् ४३ शीर्षे त्रीणि मुखे त्रीणि हृदि पंच करे द्वयं अष्टौ वरणा यो
स्थौ तत्र विंशतिं भवेदिदम् ४४ यत्र यत्र स्थितो भे स्यात्क्षतं तं विनिर्दिशेत् क्षतस्य परिमाणं तु
तडाशः स्यान्नयांशके ४५ अंगुलैः कृतमानं तु ग्रहक्रांतांगमख्यया अंगुलाधिक्यो हिनं
तुज्ञानमंशवलावलात् ४६ रविदृष्ट्या विसरगारा ऊदृष्ट्या भुसंक्षयः शनैश्चरदृशा वैवं
प्रहारं लोहितं विना ४७ रक्तातिरिक्ता घाताश्च कुजदृष्ट्या थवामृतिः ग्रहवक्रस्थितभस्म
पापेष्वेव स्थितेषु वा ४८ एतच्चक्रवरदेविसद्यः प्रत्ययकारकं संग्रामयोः स्य योत्रातिग

युद्ध
३८

हवक्रात्सलभ्यते ४८ अथत्रिभूल वेणुसंग्रामसमयेभवेत् ज्ञेयं युद्धमयुद्धं ---
पञ्चतापिवा ४९ न्यसेत्रिभूलत्रितयंतत्रभूलेविनिःक्रमात् आदित्यालिंगितायानिभानि
त्रीणीत्रिकोटिषु ५० ततःत्रिभूलदंडांशोवहिः षड्भान्पुनःक्रमात् ततःप्रवेशभूलायेकोटि
पुत्रीरापथांतरे ५१ त्रीरापधोघोस्पादंडाद्भूतदन्पांशोत्रिकंतथा उर्ध्वर्द्धिवाधमध्यस्पसं
ग्रामार्क्षस्पकोटिषु ५२ त्रीरापथादक्षिणोस्पापित्रीरापाधोधस्तथांतरे तदन्पांशोन्तरेत्री
णितथैवाधोर्द्धसंस्थिते ५३ रणार्क्षमध्यभूलस्पनिःक्रमात्स्पादक्षिणो वामेप्रवेशप्र
स्थातिःस्वरोदयनिदर्शनात् ५४ परायणोपघातःस्पानिःक्रमस्यादिभद्वये ततोऽष्ट

गुरुः
३८

सुनसंग्रामस्ततोयुद्धमतःद्वये ५५ ततस्त्रिषुनयुद्धात्रितनश्चतुत्तयेरणां ततोमहाहवःभू
लकोटिमंत्रयेसुहृत् ५६ ततःपरेभवेदात्रितत्परेमरणांत्रये इत्येवमत्रपापैस्पादशिवंशो
भनेःशिवं ५७ भूलत्रितयमालिख्यारविस्थित्युक्तःक्रमात् ऋक्षाणिविन्यसेत्रत्रभूलमध्य
क्रमेणात् ५८ अंतरालेत्तुविन्यस्पक्षषड्वमनुक्रमात् त्रीणित्रीणित्रिभूलायेनवर्क्षारणे
वमेवतत् ५९ अंतरालेष्टदशावनक्षत्राणिन्यसेततः भूलेषुक्रमशस्तत्रफलमिप्रवद
दुधः ६० तनुपीडारोगभी विंधनःकलहस्तथा अर्थनाशःपभूनांचविनाशोवधुजस्त
था ६१ विदेशगमनंभंगोत्पाद्यक्रमशोभवेत् मध्यगैसुखसंपत्तिपुत्रलाभादिशर्मवा॥

गुह्य
३६

वक्रव्यंक्रमशोदेवियुद्धकालेष्टपस्थितेवापिभूलवक्रफलं प्रिये ६३ अक्षवक्रविधिंत्वापिस
मरारंभनंभवेत् विन्यसेत्तीर्थगास्थित्याकोष्टकानियतुर्दशा ६४ अजाहिश्वासुमार्जारव्या
धूमोमृगवाज्यरीन् वाजिमर्कटमातंगपंवास्थनकुलादपि ६५ अगलेकृत्तिकातिष्ठेप
नगरोहिणीमृगो मूलार्द्रासारमेयेवमूषिकेपितृफाल्गुणो ६६ सार्पादितीवमार्जारव्या
ध्रुवित्राविशाखके गव्याप्यमर्यमृक्षंशक्रमैत्रेतथामृगे ६७ हस्तस्वातीवमहिषेतुर
गेवाश्विवास्तुरो मर्कटेविष्णुविश्वर्क्षेयाम्येपौलेमतंगजे ६८ धनाहिर्वधमभैसिंहेनक
लेभिजितासह पूर्वभद्रपदांबेतिनक्षत्ररापत्रभागसः ६९ तुरगोमहिषेसैवगोव्याधिरा

गुरुः
३६

वरानने उरगोनकुलेनैवहरिगौवगजः प्रिये ७० श्वाङ्गणेनवरारोहेविडालोमूषिकेनव मृ
गश्चमर्कटेनापिभुङ्क्ष्वर्ज्यसुरार्जिते ७१ अन्ययुग्मस्यदेवेशिजात्याज्ञेयमंलावलं कृविश्वसिं
हवृषमयोर्भाष्यार्थमस्तयोप्रिये ७२ व्यत्यादृष्टपतेजातिःपूर्वागोउत्तराहरिः पुष्याश्विनीमृ
गादित्यंपौष्ममैत्रानिलस्तथा ७३ श्रवरांहस्तसंयुक्तंदिवंचभगरांप्रिये पूर्वोत्तराणांश्रित
यंरौद्रयाव रोहिणी ७४ मनुष्यंभगतख्यातंमघान्नवसुवासवं विशाखानैर्जतंसाप्यंजे
ष्टाकित्रावराक्षसः ७५ स्वकुलोवोत्रमाप्रीतिसधमादेवमानुषे देवासुरेकालिश्रैवमन्मानुषरा
ससे ७६ राक्षसीवयदारीनामानुषश्चनरोभवेत् तपामत्स्युर्नहूरस्योनिर्धनत्वमथापिवा ७७

७८
३२

देवाजयतिमुद्धेनसर्वेषां नात्र संशयः राक्षसामानुषाणां च संशयमेनिश्चयात्प्रिये १८ तस्मादेतेन यो
क्षयाः सर्वकीलं सुराविते आश्विनी सौम्यनिष्पत्ता पितृभ्यो मैत्रकरस्तथा १९ श्रवणां वैवस्वतेनेत्रमुक्ताः
श्रवणाः नष्टं हतं च पतितं सर्वं संदर्शयन्ति ते २० आर्द्रा मूलं वासुकां च पूर्वतिष्ठो निलंतथा ने
त्रहीनां भवन्ते ताः सर्वकार्येषु सिद्धिदा २१ मघा वित्रा धनिष्ठा च रोहिणीति श्रुतं ताराः केक
राश्च गरा प्रोक्ताः किं विचार्य प्रसाधकः २२ भरणी कृत्तिका सार्वभौमं दानिव सुभाभिजित्
पौष्णेन संयुतास्ते ते विपिदानं भवप्रदाः २३ नाममर्थप्रयोगं च तद्दिने परिवर्जयेत् दे
वा अकारवर्गस्था दैत्याः प्रोक्ताः कवर्गजाः २४ चवर्गस्था स्थितानां गंधर्वाश्च तवर्गजाः

७८
३२

तवर्गगास्तु मुनयः पवर्गस्थाश्च राक्षसाः २५ चवर्गस्थाः पिशाचाः स्युर्मानुषाश्च शवर्गजाः
दैत्येभ्यो वलिनो नागास्तेभ्यो गंधर्वजा तयः २६ गंधर्वेभ्योऽपि मुनयो मुनिभ्यश्चैव राक्षसाः
राक्षसेभ्योऽपि शायश्च तेभ्यो दैत्यास्ततः सुराः २७ देवेभ्यो मनुजाः श्रेष्ठाः सर्वेषां साधनक्षमाः
युद्धकालेष्वनेनैव क्रमेण वलमादिशेत् २८ नाम्नः प्रथमवर्गस्य विचारः परिकीर्तितः एव
मेतद्वलं प्रोक्तं तत्रेस्मिन् च ह्यमले २९ युद्धकाले भयक्रेवा विजिगीषा भवेदपि कंकुवि
कुदारुणापि नित्यत्र परीक्षते ३० इडा मियमरसो मुवात सौम्येऽपि दिव्यतिः क्रमादत्र भ
वेन्मासः क्रैशोक्तो गोषु संमुषः ३१ हतिवात्र स्वदिक्तं स्पेवली स्यादवलोपिव स्वदिक् स्यायो

युद्ध
४०

द्वयोरेवजातितोवलवाभवेत् २२ अवगतास्थितस्तार्क्षामार्जारः कगरास्थितः खवर्गसं-
स्थितः सिंहः खवर्गपिशुनासह २३ तवर्गरामहाश्चिपवर्गरावमूषकः गजोयवर्गयुक्तः
स्यान्मेघोपिवशवर्गगः २४ पक्षिवक्रमपिसेयमाहवावसरेभवेत् तत्रदिक्षुसुलिखित
पूर्वप्राविप्रभाकरं २५ अग्नेयां वसुधासूनर्याम्यांजीवः सुराविति नैर्ऋत्यां सोमसूनश्च
वारुणां भार्गवः २६ वायव्यां तपनापत्यं सौम्यायां यामिनीश्चरः ऐशान्यां सोम
सूर्यास्तितोत्रास्यभुभाभुमं २७ गृध्रस्पनौ कौशिकश्चपिंगलः सारसोपिव मयूरश्चत
थालूको गोवत्सश्चेपि पक्षिणाः २८ एवक्रमादवर्गवकगरां च गरांतथा खवर्गवतवर्ग

गुरुः
४०

वपगरां च गरांतथा २९ शवर्गवलिखेदेवकोष्ठकापद्यतौ विन्यासो विरुगौरेवमत्रगेयं भवे
दिदं १०० गृध्रस्पेनश्चशकुनीदिनशोषेवलौक्यतौ मयूरः सारसश्चैव प्रभाते प्रवतातथा
गोवंशकौशिकावेवमध्याह्नेपिदुरासदो पिंगलश्चतथालूको यामिन्यां वलिनौ स्मृतौ १०२
उलूकपिंगलौ चैवमाघमासेवलौक्यतौ मयूरसारसौवापिवलिनौ कुसुमागमे ३ कौशिक
प्राज्ञिकौवापिनभस्पेवापिदुर्द्धरौ गृध्रगोवंशकावेवंसर्वकालसमुत्वनौ ४ गृध्रप्राक्नव
मीसंस्थो द्वितीयादशमेक्षिते स्पेनस्तृतीयेकादशमेः कौशिकोवलवान्तथा ५ पिंगल
श्चतुर्थेक्षिते -- द्वादश्यांतथैवव सारसोपिवपंचम्यां त्रयोदश्यांवडुः सह ६ षष्ठ्या

मधवतुर्दश्यामयूरश्चमहानपि सप्तस्यांपंवदश्यामिनिशिकुनिर्वली ७ अष्टस्यांसैवगो
 वंशोभवेकुरुपराक्रमः एवमेवतथैवैषांविजानीयाद्विजृम्भितं ८ एन्यांस्यद्विष्टधात्मास्या
 दवर्गोयथावली दिनांशरात्रितिथिभिर्मासंतुपरिभावयेत् ९ तथान्येष्वेवमेवात्रज्ञेयावल
 महत्तया अत्रज्ञादिविभागाद्यपरिज्ञेयं वलावलं १० पिंगलस्यवलीस्येनःस्येनस्यवशिखी
 वली शिखिनःकौशिकःशूरःकौशिकात्सारसोधिकः ११ उलूकःसारसात्सारःततो गोवंशको
 रुः गोवंशाच्चोद्धतोष्ट्रः तथासमरंगतो १२ एवमेववरारोहेपश्चिक्कसुदाहृतं अतःपरं
 प्रवक्ष्यामिसद्यःप्रत्ययकारकं विरिंविक्कविख्यातंयत्तुरैरपिउल्लभं १३ आनेयामार्यमावेष्टा

गुरुः
 ४९

दिनक्षत्रनवक्रयं लिखेत्पञ्चक्रमात्रवेधज्ञानायपार्वति १४ त्रिकोरावेधोत्रभवेद्ग्रहदृष्टि
 समन्वितः जन्मसंपद्विपक्षेमःप्रत्यरिसाधकस्तथा १५ नैधनोवतथामैत्रापराभैत्रापुनःप्रि
 ये तारात्रयस्यवेधेनभवेन्मृत्युर्नमशयः १६ नेष्टाजन्मत्रयेऋतःक्षेमायांराहुभूसुतौ र
 विमैत्रेयपरमेमन्दोनिष्ठफप्रदः १७ शुभग्रहयुतेभवेऽशुभंघापैरशोभनं मिश्रैर्मिश्रफ
 लंवायं वलाधिकाद्विशेषतः १८ ग्रहदृष्टिबलस्यैवफलंवायं वशाद्वदेत् रविराहुगता
 ताराभोमसौरसमन्विता १९ तारात्रयंयदाविद्धंतदातस्पनजीवितं सोमैःसुखंविनिर्दिश्यं
 मिश्रैर्मिश्रफलंवदेत् फलाधिक्यंवलवतावक्तव्यंनुविपश्चितां अतदुद्धंवरारोहेसर्पवक्रमि

पृष्ठ
४१

दंश्रुता २१ दिनक्षमादितः कृत्वा पुच्छ्यावत्समालिखेत् सर्पवक्रमुखेवक्षस्यदरेकटिपुच्छ
के २२ कंठस्वंधेतथानाभौभिजिज्ञेति क्रमाद्विखेत् त्रीणि त्रीणिसमं लिख्य फलमजविभाव
येत् २३ कण्ठोदरकटिपुच्छेवक्षस्ये पापसंयुते मृत्युं समादिशेत्ततः आतुरस्य विशेषतः
मुखनाभिगते भेस्पाज्जयो वित्रागमस्तथा संधिस्वंधे विज्ञानीया स्फिजिज्ञंगविनिर्दिशेत् २४
वक्रं फलीश्वरं नाम नक्षत्रांगमनःश्रुता अश्विन्यादि क्रमाद्विख्य पौष्मांतं भगतां प्रिये २६
पदपत्ति क्रमात्तत्र सर्पवत्परिलेखयेत् त्रिनाडी भूषितं वक्रं ग्रहस्थित्या फलं वदेत् २७ रवि
भौमयुतानाडी शनिराहुसमन्विता पीडिता सानुविशेयात्तत्र मृत्युर्न संशयः २८ अक्षस्पया

पृष्ठ
४२

पानां घ्राधीनां संयुतिर्भवेत् मृतिर्विज्ञविना शश्रुवियोगं वंधुभिः सह २९ स्त्रियोपसर्गवप्रवदे
त्तौ मयुक्तैः सुखादिकं एकनाडी गतो यत्र त्वामिमृत्योक्तं संस्थितौ ३० विज्ञलाभो मह्यप्रीतिस्त
योर्ज्ञेया विपश्चिता वैश्ववायुदिवामित्रं ग्रामदेशपुरंतथा ३१ एकनाडी गता यत्र तत्र विंध्यान्म
हामते शुभयोगाकुभंतत्र वक्तव्यं फलदर्शने ३३ अनेनैव प्रकारेणावतुर्नाडी विभूषितं नाडी
युक्तानि सर्वाणि त्रीण्यपक्षाणि वा स्युतः ३४ मृगवित्राधनिष्ठा वक्रदंडाः प्रकीर्तिताः रविशरुक्
जैर्मुक्तैः शनिना वसमन्विते ३५ मृगे पूर्वमिये जाज्जीवयुक्ते न संशयः एवं वित्रागतेः पापैर्बु
धयुक्तैश्च मध्यमः ३६ धनिष्ठा संस्थिते यां स्पात् पश्वंद्रसमन्वितैः वक्रसिंहासनाख्यं तु सद्यः प्र

३३
४३

त्ययकारकं ३७ भृगादेविमहागृहसत्यसिंहासनात्मकं शास्त्रांतरेषु निर्दिष्टं चक्रं परमदु-
र्लभं ३८ नक्षत्रसमयाख्यातं लोकप्रत्ययकारकं अश्विन्यादौ नवगणाः पित्राद्यंतथापरः
मूलादिकं तृतीयं नवनक्षत्रको गणाः तेभ्यो मणिः प्रभृतयो धर्मांताश्च नवं स्मृताः ४०
देशे देशे तु संवत्सरे न्योन्यं सुरसुंदरि धनिष्ठा मृगशीर्षं च तृतीयं च दैवतं ४१ सिंहासना-
ख्यं देवेशि क्रमेणापरिकीर्तयेत् धनिष्ठा मुत्र रेदेशे मध्ये सोम्ये प्रकीर्तितं ४२ पूर्वपदे तथा
वित्रामत्तयेयमिदं प्रिये मनयस्तरगा कुत्र — वामरसुंदरि ४३ सिंहासनगजं वैवशं थंकन-
कमेव धर्मस्थानं नवनवमं क्रमेणापरिभावयेत् ४४ यत्र स्थितः सूर्यपुत्रश्च न सिंहासनेऽपि

गुरुः
४३

वा वामरेवासुरेसानि क्रमेणाफलमादिशेत् ४५ राशौ मृत्युवार्थना शौलथा वृष्टिः सुरेश्वरि सिंहा-
सनाख्यं चक्रं तु सर्वसंशयभेदनं ४६ वापं च सार्वभौमं चक्रं गुणावासा समन्वितं रविनक्षत्रतत्त-
त्र त्रीणि त्रीणि समालिखेत् ४७ भानि वारास्य मूले तु मध्ये मूर्ध्नि क्रमात् तथा वापस्य मूलमध्ये
तु त्रीणि त्रीणि समालिखेत् ४८ गुरो तु त्रीणि त्रीणि एवं न्यसेत् तत्र विचारयेत् शरमूले मृतिर्मध्ये
आधिरये जयो भवेत् ४९ गुरा मध्ये भवेत् नंगश्चापमध्ये धनसयः वापो हवित्रयं शीघ्रं गुरोर्ध-
लाभसंयुतं ५० वापाधो विग्रहो मृत्युर्गुराधश्च विनिर्दिशेत् पापग्रहयुतैर्नष्टं विशेधे गानु-
पार्वति ५१ सोम्ययोगश्च न तथा फलं दुष्टं समादिशेत् शुभपापसमायोगादलाधिकाद्भवे

५५
४४

फलं ५२ परिक्षमसिबक्रंतुभुभाभुभविवेचनं तत्रशास्त्रविनिर्दिष्टः स्यादिदंलघुलक्षणां ५३
कृत्रिकाद्यानिभान्यत्रस्वामिभाद्यानिवालिखेत् तीक्ष्णपंचांतरेद्वेवदशैकादशवानने ५४ तीक्षा
मष्टांगुलंयावत्ततोमध्योभवेदपि सुखंमुष्टिततोमध्यत्रविभागंप्रविभावयेत् ५५ द्याम्पूदूनिमु
खेमध्येऋरैः तदूषितातिहि तानिखक्रंभः कुरुर्विनाशंप्रोक्तमादिके ५६ सौम्यमध्यगतैर
त्रहितंवाप्यहितं तथा ऋरेषुतीक्षागेष्वेवंविशौम्येष्वरिस्सदनं ५७ ऋरोऋरेषुतीक्ष्णेषुकेव
लंविग्रहंभवेत् सौम्यैरेवंस्थितैर्मुष्टैजयोलाभः सुखानिव ५८ मध्येमिश्रैर्विज्ञानीयात्सं
धिसत्रविवक्षणाः सौम्यऋरासनांयान्नवलावलवसात्फल ५९ विपर्यस्यफलंकापिदृ

५५
४४

स्पंतेत्रागमांतरे तत्रलक्षविसंवादाशुक्तिमित्तत्वमुद्धरेत् ६० पूर्वजसिंहवापक्षंविन्यसेत्कल
शेषिष्ये वृषोधमकारः कन्यादक्षिणोविनिवेशयेत् ६१ युष्मजंभुतलंपश्चादुदक्कर्किकपालयः
वतुष्मंतुभवेदेतत्कलशानामनुक्रमात् ६२ रिक्तंसूर्यपुत्रंजयमन्यथापूर्णादिशेत् रिक्तं
मरणांविद्याजयः पूर्णनिसंशयः ६३ सौम्ययुक्तेतुकलशेवैवंशत्रुक्षयोभवेत् वक्रंकलशसंज्ञं
तुकथितंतवपार्वति ६४ अथातः संप्रवक्षामिबक्रंतारा मयंभुभं जीवितंमरणांयेनज्ञायते
वभुभाभुभं ६५ आलिखेत्पद्मसंकाशमष्टपत्रंसकार्णिकं कर्णिकावतुरस्यास्पवित्तेयासुर
सुंदरि ६६ पूर्वतारावतुष्मंतुवप्रविस्तंतं समालिखेत् निर्गमोवक्रिमार्गेषांप्रवेशोदक्षिणोपुनः

पुष्प
४५

नैर्ऋते निर्गमंतस्य प्रवेशो वारुणो पुनः निर्गमो वायुको रौतनसौ म्ये रौव विशेत् पुनः ईद ईशाने
निगमंतस्य वक्रस्य वरवर्तिनि दिनसमादितः कृत्वा दिक्षु यत्वारिसंलिखेत् ६८ विदिक्षत्रीणि
मान्येवं तत्र सर्वं विवितयेत् समागमस्य जंतूनां भुभा भुभनिरूपणां ७० प्रष्टुर्भे विवितयेद् देवि
कस्मिन् स्थाने व्यवस्थितं तस्माद्भुभा भुभंतस्य फलं ज्ञेयं वरानने ७१ स्थितं बलितं वैवमार्ग
लमं प्रनष्टकं प्रतीपमागतं देवि प्रवमं परिकीर्तितं ७२ अतस्थं संस्थितं विंशत्तत्पुंरस्थं
बलं स्मृतं तदग्रस्य मार्गलमंतत्पुंरस्थं प्रनष्टकं ७३ प्रतीपमागतं गौरि सर्वमन्यत्प्रकीर्तितं
लाभं जयागमं वैवतदन्यत्संशयं भवेत् ७४ संस्थिते र्थे विनाशः स्यात् बलितं स्वर्गं हं वजेत् भा

पुष्प
४५

र्गस्येवागमं ब्रूयात्पुंराष्टमे ररां भवेत् ७५ प्रतीपमायते देवि फलं शून्यो निवर्तते प्रथमेन भवे
द्धानि द्वितीये व्याधिमादिशेत् ७६ तृतीये मृत्यते क्षिप्रं यत्र तारा पुरोक्ता तारा बलं नु विज्ञेयं विरो
धे राग्रहान्वितं ७७ अवदे निर्विशंकस्तु सर्वकार्यप्रसाधनं बलितादिषु विधेयं फलं ते पुष्पकी
र्तितं ७८ व्याघ्रतस्य सुरेशानिरात्रुभिस्ताडितस्य तु निर्गते निर्गतः प्रोक्तभागते पुनरागतः ८
वृजमाने वजेत्सोपि मार्गस्ये लभ संयुतः प्रनष्टेन पुनर्देवि क्रमगागच्छति ह्यसौ ८० लाभ
लाभे सुखे दुःखे जगिते मरणात् तथा जये पराजये देवि वक्रमेतत्प्रकाशितः ८१ क्षीयार्कं वं
प्रभुवनानि वतुर्दशैवनेत्राधिमासवसुनी नगलाभिधानः ८२ वा-आ कलाकृतवहाः सपिशाः

७६
४६

सभूतारागगाश्च मृतवश्चतिथिर्युगाश्च ८३ काश्मीरगोकजैर्माल्योलेखिर्माल्योलेखिमानके
दिवंद्रवंगोमेदेः पश्यंती सृतिनी सणात् ८४ इदं वंद्रकलातं विललनागर्भमोवनं कथितं स
रहस्येन कीटवक्रमतो भवेत् १८५ इति युद्धजयार्णवतंत्रे पञ्चवक्रं नाम सप्तमः पटलः
देवुवाव भगवन्मेव देवेश सुरा सुरनमस्तुत ब्रह्मिमे परमंगुह्यं कोटवक्रं महेश्वर १ कथं संग्रह
तांतस्य ग्रहवारप्रयोगतः पार्वत्या वचनं श्रुत्वा प्रोवाव भगवान्हरः २ ईश्वर उवाच शृणु दे
वि परंगुह्यं रहस्यं परमाद्भुतं न कस्यचित्समाख्यात कोटवक्रं वरानने ३ पुरेथनगरे सैन्ये सा
त्रवे विजिगीषुणा भेदो ज्ञेयः सुरेशानि पूर्वप्रोक्ता विधानतः ४ भास्मीये कोटसैन्ये च पटने

७६
४६

ववले तथा यस्मिन्कालेन वेधः स्यात्तत्रोर्वेधः समुज्ज्वः ५ भवेत्तत्र सुरेशानि कोटग्रहणमारभे
त् विन्यसेत्कोटवक्रं तत्र तुरस्त्रिनाडिकं ६ तत्रांतमंडले रौद्रं सावित्रं चाप्यभंतथा तथोत्तराभा
द्रपदो प्रोक्ता मासं भसस्यया ७ वंद्रभोत्तरफाल्गुणौ मूलप्राग्भद्रेतथा कोरोधपरनाश्यां च
प्राक्क्रामाश्चादितैरुद्र ८ वित्रातथोत्तराषाढपौषं नक्षत्रमेव च त्रिनाश्यामष्टदिक्ष्वेवं रोहि
णीजीवमेतथा ९ पूर्व्याय फाल्गुनी स्वाति ज्येष्ठाधिक - वारुणा अश्विनी वाथ रौद्रा सावहिनी
हीत्रयस्य च १० दिक्ष्वष्टमुद्रुना राक्षसं सार्पभंपित भंतथा विशाखामैत्रहरिभंश्च विष्टायाम्पमि
त्यथ ११ अजोमीनो वृषश्चात्र पूर्वद्वारे व्यवस्थितः कुलीनो मन्मथः सिंहो द्वारे उत्तरसंस्थितः

युद्ध
४७

तुलवश्चिककन्याश्चपश्चिमद्वारसंस्थिताः मकरोथघटीधन्वीदक्षिणाश्रयणास्तथा १३ नाडीत्र
यवहिर्मध्येगर्भेनामभिरिष्यते कालापरोक्षशब्देभ्यपराक्रमविवक्षया १४ यानुभेकालना
डिस्थेमृत्युर्मध्यपदेस्थिते सैन्यक्षयप्रतापश्चरौद्रनाद्यांपुरग्रहः १५ क्रूरैरन्तर्भगैःसिद्धिर्वा
तुर्नेष्ट्वंहिर्गतेः मध्यस्थैरपिमध्यस्थंमिश्रंमिश्रग्रहैःफलं १६ कोटवक्त्रेण देवेशिविंशमे
वहिसर्वदा अंतर्धानुभवेतिद्धिर्मध्येमध्यंप्रसोजनं १७ वातेनसर्वदासिद्धिःक्रूराप्रोदुष्टि
तिक्रवित् संभांतरगतायस्यग्रहासौम्याःसुरार्चिते १८ भवेद्युक्तस्यकोटस्पननाशोविद्य
तेप्रिये यदिमोसाहन्तत्रयुक्तमानेगराग्निके १९ तथापिनभयंविंशदितिसत्यंवदा

शुक्रः
४७

मिते संभांतरगतायस्यसूर्यराक्षसैश्चराः २० भूमिपुत्रश्चतस्यस्यान्नाशःकोटस्यनिश्चयात् म
येवलसितश्चेत्पादथवासुररसितः २१ तथापिभञ्ज्यतेसमग्रहदोषावरानने क्रूरैःप्राकार
गैःप्रोक्तंदभनंवपुरप्रभा २२ वंयनीयैस्तयातुःस्यात्क्षयमेवेत्पपिक्रवित् वंयनीयाह्यभा
गेस्यात्प्राकाराभ्यंतरेतथा २३ तत्रवात्पंतरेगर्भमित्येवंस्यान्निमरादलं आदित्यतत्सुतोवा
पिमृगपुत्रोथवाप्रिये २४ भूलयोगगतोयस्मिन्देदश्चेत्संभमेभवेत् कोटेशनाशमायाति
स्वरोदयनिदर्शनात् २५ काठंनुनिपुनंज्ञात्वास्वदेहशत्रुमेवव आयासरस्वराश्वैवशलाका
श्चधनेतथा २६ एकाशतिपदाद्यैश्चवक्त्रैःस्वभानुजैस्तथा विष्टिचक्रप्रभृतिभिरेवंज्ञात्वासु

युद्ध
४८

निश्चितं ३७ आत्मनोयसंपत्तिं भुवि प्रागमाश्रितां विजिगीषुर्न पशुत्रोः कोट्यहरामारभेत्
त्रिनाडिकमिदं प्रोक्तं मधुकैटभनिर्मितं कोट्यवक्रंतथावाक्यद्विवत्प्रवेशां ३८ अग्निजी
वाहिपिमाणि त्रीणि स्यान्ति सुखानि व अभिजिदिष्टवसुभहययुग्मभवेत्तथा ४० वापर्क्षा
तिवासे तु तथाष्टौ मध्यमार्गिवा विरिंयापिति भेदपूर्वफाल्गुणी तद्विष्टिशक्रमे ४१ आषाढ
योत्तरांभोभुक् पौष्मभं वतथाष्टमं अंतर्विदिष्टवद्वर्धमुत्तराफाल्गुणी तथा ४२ मूलंवप
र्वभद्रंवतंभानीन्द्रपितिक्रमात् रौद्रहस्ता तथाषाढापूर्वभद्रोत्तरात्रय ३३ प्राशक्तमंश
पिफलं ग्रहस्थित्या वैभावयेत् योयं विशेषतः शास्त्रे दृष्टोस्मिन्नित्युच्यते ३४ व्यसेत्तत्र

गुरुः
४८

का
शलाख्येव क्रोतुमुदसुंदरि शौरश्च वाक्यतिष्ठैव भेत्तादिशि संस्थितौ ३५ यस्यांतयादिशा को
टंभं ज्यते वीरवंदिते कोट्यवनगरं सैन्यं तत्र नोयेदविः प्रिये ३६ प्रवेशस्यात्सुरेशानितत्रो
पापो विधीयते कोटभं मुखपुद्गुस्यं वा होर्यदिगताम्बिके ३७ तत्कोटंभसतेक्षिप्रं पूर्वो
क्तविधिमाविरात् तंभांतरगते क्रूरे कोटकोटेशभेपिवा ३८ राक्षारशनिभिर्युद्धेर्भगः
कोटस्य निश्चयात् प्राकारेथवाकोटस्य प्रविष्टो यदस्थितः ३९ क्रूरतदिशि कोटस्य भं
गोनिः संशयं प्रिये यत्र तारापतिः पापेयहैर्दृष्टो भवेदिशि ४० तत्र कोटस्य निपते
त्परतद्वत्स्य संडिका भंगारसौरराक्षसा मकोनाप्यवतं विते ४१ गर्भस्यैव भस्यते को

पु. ४२

रमाशयं स्याद्गर्भं यदि गर्भं तु यं शोचतीये प्रथमे ग्रहे ४२ वक्रगः स्यात्तथा रुद्धावक्र
वर्तपिनिःक्रियः क्रियते पुरोरश्चेत्पुरात्पंतरवारिभिः ४३ ऋक्षैस्तद्विजयीयात्ता पुरपः
स्यात्पुराजयी कृत्तिकाशं त्रयं भानोर्मघाघटतयंतथा ४४ मैत्राशंतयं वैवधनिष्ठाघंत
तत्रयं एतानि सुविजानीयात्प्रवेशार्थां शितत्रय ४५ तंभक्षं वर्ज्यशेषाणि द्वादशार्थां शिति
र्गमे आशार्किप्रथमाषाढा पराभद्रातथात्रय ४६ तंभास्यं भवतुष्कं स्याद्विक्रपतुद्
दकं कृत्तिकादि कृवि न्यासः कोटभापितथान्यतः ४७ कोटेशभापितो न्यत्रिविधा स्यति
वारणा तंभक्षं वप्रवेशार्थं भूमिजावस्थिते सति ४८ भौमवारपितो सिद्धिरुदितो पुरवो

शु. ४२

धने एवमेव प्रवेशार्थं तंभक्षं सौरसांस्थिते ४९ शोराक्षितमयो सिद्धिः स्यात्त्रयं सौरदेवते ॥
रुरक्ष्यं वपाकारे तत्रवे स्यादुपग्रहः ५० तंतेन प्रविशेत्तत्र गृहीयान्निश्चितं पुरं विहाय
प्रसूतं वारं वक्रगच्छति वै रुतः ५१ तदा प्राग्दिशि भंगः स्यादुद्योः पुरसैन्ययोः भौमेव
वक्रितो भंगो भवेदक्षिणतोत्रय ५२ स्यात्प्रश्चितो भंगं भार्गवे वक्रगामिनि बुधे वक्र
गते वैवं भंगश्चोत्तरतो भवेत् ५३ यदितत्र स्थितौ स्यातां न जातवर्कं शनैश्चरौ स्थिते स
पुत्रेत्तरवौ गृवरिज्ञासितावपि ५४ वक्रतानैव शक्तासु विधानुं कोटभेदनं अवक्री
तो ज्ञासितौ यात्रायां शुभकारिणौ ५५ यात्रायामसमाप्तायां वक्रितौ वक्रियार्थदौ

७६
५०

मात्रारक्षप्रमानेन प्रश्नैकजलेक्षणां ५६ कलशाष्टकमालिख्यवर्गाष्टकविभूषणां सि
द्धैस्तत्रांगलाक्षेयास्पर्शदोषानराः परैः ५७ वसुभिर्लक्ष्यक्षरेणैवकर्णिकायां यवान्विदुः
धारिक्रमिदं कोट्यदेशे वासुरसुंदरि ५८ यत्र राशिस्थितो भः स्यात्ततः प्रभृतिभानिव वि
लिखेत्तानिवात्र स्य रविक्रांतक्रमेणात् ५९ शिरसि त्रीणि भानि स्युः कंठे च त्वारिवा लिखे
त् पृष्ठे त्रीणि तथा भद्रे पृष्ठे च त्वारिवा लिखेत् ६० येन सूर्यमृगांकारिराहुविद्धिन्नका
यधृक् तेनास्य भागां भोगाय भवेद्दृष्टः कविन्मते ६१ सर्पाकृतिं समा लिख्य तस्यो गे
षु यथाक्रमं स लिख्य भानि देवैश्च तस्य राहोः फलान्पतः ६२ वक्षेत्तानि क्रमेणैव भृ

७६
५०

रा पार्वतितत्त्वतः ॥ गृहदाहः सकल होमतिक्तिक्षयस्तथा ६६ स्थानश्रुतिः श्रीविनाशो
बंधुनाशः पक्षयः राहो मूर्ध्नि गते भेतु फलमेतज्जरां विके ६७ धर्मावतिः शुभं संगला
भार्थैरात्मजस्तथा भृत्यैश्च सह संयोगो राहो बुधरगेव भे ६८ वियोगो बधुतनयैः प्र
मादोजठरामया कात्यादीनां तथा भेदो वक्षोगे भे सुरदिषः ६९ सवलना स्फोटनावैव
ज्ञानपादविभेदनं पतनं स्थानवलनं सर्पारामयंतथा ७० हत्पीडा वसुलेशानिराहोः
पुरुगते तु भे वज्रो गुरु बुधः भुक्रो यदा गर्भक्षसंस्थितः ७१ कोटस्य पार्वतितत्त्वविनिहंति
द्विषद्भयं रविकुजोर्कजोराहुरेषामन्यतमो यदा ७२ कोटगर्भक्षसं प्राप्ति कोट्युक्त्या देवैश्च

७६
५१

कुलग्रहेकुलर्क्षेव ७० रगाणां रोजयः ७० भेग्रहेवाकुलेवैवंवाह्यानां विजयं तथा कुलाव
कुलसंज्ञा भेग्रहेसंधिविष्यते ७१ इत्येवमादिविंशत्यां रानां कोटसंग्रहे कुलाविक
लसंज्ञानिभानि शैवयनैर्भूतं ७२ वाह्यानां विजिद्विकुलसंज्ञान्यतः भूरा यानिमा
माभिधानानि द्वादशार्धाणि भानिव ७३ शेषाणि ववरारोहेष्टकुलसंज्ञान्यद्विंशति
ह्यष्टाधितथाविंशत्यां संकेतस्ततयः स्थिता ७४ कुलावकुलजः सौम्यो रवीन्दुगुरुसूर्य
मा कुलसंज्ञा महाभागेष्टकुलसंज्ञाः भूरा ७५ भौमः भुक् सैहिकेयोखेवंज्ञान्यक्रमे
रान् कोटसंग्रहाणां कार्यं शत्रोः सराविति ७६ विविधागमसंवद्धं विविचंप्रत्यवेक्षतां॥

७६
५१

वितरेणामयाख्यातं कोटवक्रं यथार्थतः ७७ अतः परतरब्रह्मिजे मनसि वर्तते
इति युद्धजयार्थावितंभेकोटवक्राधिकारोऽष्टमः पद्यः ८ वेद्युवाव भगवन्देवदेवेश
शशांकांकितशेषरः राजवक्रमतो ब्रह्मपरं कौतूहलं मतं ९ कतिभेदा समाख्याताः स्वभी
नोः परमेश्वरः कथं शत्रुवलं हतिपृष्ठतत्त्वग्रतो धवा २ पार्वत्याववनं श्रुत्या विहस्य परमेश
रः प्रोवाववनं देविभूरा सर्वमशेषतः ३ ईश्वर उवाच एवं राजपरीभात्मा कर्तव्यात्
मरे बुधैः यो राजः समवेत्ता भान्क्यः कालोतकोपमः ४ न भवेत् राजा द्रष्टुं न तु स्थान
पि हूरतः॥ त्वर्भान्पृष्ठतः कृत्वा भूरः समरमारभेत् ५ रविं राजं क्रतुं मंदं कृत्वा हि युधिपृ

पृष्ठ
५२

शुतः संमुखं निशानाथं समरेभिमुखं वजेत् ६ राहुसिधिगते गेयसथाखंडगतिः सवा
मुदुर्तेराहुसथा राहुश्चाप्यर्द्धयामिकः ७ राहुपक्षगतिश्चैव मासराहुसथापरः नक्षत्रां
गस्तथाराहुत्वत्रैर्षानक्षरां भवेत् ८ तिथिराहुः परिसेयो मासे. प्रतिवासरः सर्वयात्रा
भिधीवर्गाराहुणा परिपीयते ९ रेखासप्तन्यसेर्द्धषट्तिर्यक्तथालिखेत् वायव्या
नेययोत्तिर्यकमनेलेषांतनोन्यसेत् १० नैर्ऋतेशानयोद्धवनासुवर्गान् क्रमान्यसेत्
तत्राग्रेमेभवेत् कोरोदकारस्तस्य संमुख ११ हकारेव सुकोरोव कोरावान् पत्रनैर्ऋते
अकारस्य स्थितिस्तस्य संमुखेशं भुकोराके १२ मकारवर्गश्च ततः पश्चिमासादितो लि

पृष्ठ
५२

* खेत् ककारादीनयकारांताः प्रवाहस्थानकोरातः १३ सप्तसंख्यासुरेशांते रुजराणां विह
वर्जिताः टकारादिथकारांतान्याम्याशायान्यसेत्ततः १४ रेखासुषुपयंते लिखेत्वात्रिंति
थिं क्रमात् कपटापदयावत् प्रतिपत्प्रमुखात्तथा १५ पूर्वादितात्तथाप्यत्र शितकक्र
द्वये पूर्वस्यांश्च धकारादीन् दकारपदकोरातः १६ आरभ्य विन्यसेत् सप्तमात्रारेखान्त्रम
तके न्यसेत् षड्वाथरेफादीन् सानारेखात्रिकद्वये १७ वकारकोरात्परततथैवं दिक्द्वये
भवेत् क्रमपसे लिखेत् षड्धकारात्प्रभृति क्रमात् १८ प्रतिपदिवसादींश्च हकारयावदु
क्तवत् इत्थमत्र ककारस्यः भुक्र प्रतिपदाद्यत्तौ १९ यदाहं न्यात्परः संस्थं मकारपूर्वदि

युद्ध
५३

गतं तथान्यस्योन्यतिथिषु द्वेष्टिः संमुखमक्षरं २० अतोत्पन्नौ रदौ वरौ जषौ वाप्यत्र संम
 लौ शप्तेवंलक्षणां प्रोक्तं तिथिरालेश्च पार्वति २१ तिथिवक्त्रेषु कुत्रापि कोणानां नियमान
 हि सप्तोद्धतिर्यग्यैस्वरैरवातास्वसराणि च २२ अग्रेये विनिवेशपानिकादिहांतात्पुनः क्र
 मात् अत्रापि लक्षणां प्राप्वद्वेति संशयं छिये २३ अथापरप्रकारेणातिथिरादुरिहोध्य
 ते भूराणां समरोक्षे योजयः सर्वत्वदर्शनात् २४ ऐंधारंभयमाशांतं विवरे तौ हिकासतः
 तथा तिथिविभागेन मासांतं पिकवत्तुष्टयं २५ द्वितीयारंभनकालं सप्तम्यांतं क्षिते तरे
 पश्येन्नान्यावसेदाङ्गुलत्रस्थित्वा रिपुं जयेत् २६ अष्टम्यांतं तथा कालममावास्यां समा

श्रुः
५३

पनं कौवेरी भजते राहुतथा साधिवली मसी २७ भुक्तं प्रतिपदाभ्युपगम्य तं तथा विधं से
 वते पश्चिमे राहुतदाशास्यादलाधिकाः २८ नवमी प्रथमं कालं प्रतिपदि रतिं वसेत् दक्षिणां
 वाप्यसौराहुतदाशाधिवलाततः २९ पूर्वस्यां राहुतस्थानात् पश्चिमासाहता भवेत् एवमेवाह
 ति शेषातत्राप्यत्रापि कष्टयोः ३० कृष्णपक्षे पिमाहेत्याहृतीयस्याहुहोद्यसः उदेति खंडगम
 नः सप्तम्यां भूलि नोदिशि ३१ दशम्यां धनदाशायां वापि व्यां भूतवातरे भुक्तपक्षे तु वात रपां
 वतुर्ध्यां समुदेत्पत्नी ३२ नैर्ऋत्यां वतथाष्टम्यां मेकादश्यां यमौकसि आनेयां पंचदश्यां वमा
 सेस्याष्टदिनौ पयं ३३ पूर्वादिनो पराह न्यादैशान्यां हंति नैर्ऋतिं मौम्यस्यो दक्षिणां हन्यादाः

५४
५४

यिष्यांस्तुमुनिशं ३४ वातुपां प्राप्तिशं हन्याने श्रीत्पामीशगोवरं यास्यायामुत्तरहन्पादमेयां
वायुगोवरं ३५ अतः परप्रवक्ष्यामि राहुमौहूर्तकप्रिये येन विज्ञातमात्रेण जयेदुत विधान
तः ३६ ईशानयमवाचीन्द्ररक्षः सौम्यामिवातुपां दिशं वरति मध्याह्नावकाहुत्तुरेश्वरि ॥
मध्याह्नप्रभृतिस्तद्वक्रमेणैव पुनश्चरेत् दिक्षु तासैव देवेशि रात्रौ व्यत्ययगस्तथा ३७
जलाग्नि सौम्यनैर्जितशक्रमिलयमासुव दिक्षु जलाख्यासुभयस्तद्व्यत्यात्तसौ ३८ प्रो
क्ता राहुमौहूर्ताख्यागानात्र दिनाष्टिका रौद्रशैत्यमैत्रश्च तथा सारभवे परः ४० सावित्रपं
चमः प्रोक्तस्तथा वैरोचनो जयः स्याद्यभिजिष्ठा घराश्च बलः स्याद्विजयो परः ४१ अहंतोय

५४
५४

मत्संस्तश्च वातुपां थभगस्तथा एभिः पंचदशा प्रोक्ताः सौम्याः क्रूराः क्षराः प्रिये ४२ मध्याह्नो
भिजिदंतः स्याभगांतो दिवसः स्मृतः निशैवमेव देवेशि मुहूर्तः परिहर्तिताः ४३ अभिजिप्र
विशायुक्तस्तथा सारभवे प्रिये अर्काकिंयोगीरोद्रस्यासौख्ये पीदशाननः ४४ भूमिनेन स
मायुक्तो बलश्च ग्रहसंधिषु एते पंच मुहूर्ताः स्पृष्टि क्रूरा भयावह ४५ राहुपि नृति योगाश्च यशे
भिः सह संगमं गच्छेत् प्रोक्तग्रहेते मुहूर्तश्च वानेन ४६ तदये स्पृष्टश्च बलसर्वसंभयकारकः
सामान्यानेप्येते राहु राभिमुख्येन पार्वति ४७ अत्र ज्ञानमुहूर्ततां ख्यातेया भवेपदेः प्रथमे
देवदेवेशपादाः पतति स्मृतः ४८ षष्ठि दक्षिण पंचमत्रयोदशे भूयमेव च द्वितीयाष्टमां

५४
५५

तेषु मूर्तुर्तेषु वरानने ४२ मध्याह्नात्परतो देविनैत्राघेश्वरिलोमतः ॥ तद्वद्यायापरिश्राने म
हूर्तः स्युः क्रमात्त्रिये ५० पूर्वाह्ने पाश्चिमाह्नाया प्रागाता स्यात्परदिने मध्याह्नाह्नाय यथा
न्यं विज्ञातव्यं वरानने ५१ एकस्यां ते मुहूर्तस्य प्रारंभो न्यस्य सुवते ५४ सवर्जनीयः स्यात्
कालोऽतीव भयावहः ५२ वलस्य यो भवेद्योगः क्रूरस्य ग्रहसंधिषु सहिकालो विनिर्दिष्टः कु
लिकस्य कविन्मते ५३ अर्धयामक्रमेण राहोः सूर्यप्राग्दिक्पारिग्रहः भौमो वक्रिदिशः स्थाने जी
रोयमककृप्यतिः ५४ उधोरभोदिशः स्यामीभार्गवो वाहणीवरः सौरः समीरणाशेशः
वक्रश्चोदग्दिगीश्वरः ५५ राक्षसीशमकाश्चेशतथा सर्वत्र भावयेत् उदयंगमनं वैव पु

५४
५५

ष्टांभुशशिविद्विषः ५६ उदेति प्रत्यहं राक्षसि शिवाराग्रहस्य हि यथार्कवारविषसे पूर्वादि
स्पृश्यः किलः ५७ स्यादस्पृक्षसंवारश्चातुर्नाडिकसंस्थितैः पूर्वस्यामुदितो यायान्ने
त्रीति वयथादिशं ५८ रभोदिशो ब्रजे सौम्याया कृतभुग्दिशं आग्नेया वारुणी गच्छेद्वात
रपाः भूतिनोदिशं ५९ ऐशायायां याम्यायामरुतोदिशं मारुत्याश्च पुनः प्राचीं प्रयाति
वरुणीनि ६० एवमस्य दिशामार्गो यामार्घ्यककल्पितः निरपेवं वै परित्येन याया
त्वेष्ट्यग्रहोष्टमः ६१ ऐशाश्चावायवोगच्छेद्वयामक्रमेण तत्थाहिवातककुभोधर्म
राजदिशं ब्रजेत् ६२ वैतेशककुभोरौद्रौद्राश्चावायतेदिशं वारुणा कृतभुक्काश्चामा

७६
५६

नेयाधनदाश्रयं ६२ कौवेयानैर्ऋतिर्माशांनैर्ऋतेर्वासवीं पुनः इत्यमेवागतिर्ऋयाशितप
क्षेर्ऋविद्विषः ६४ कृष्णपक्षेत्तसौगच्छेदनेनाञ्जुक्रमेणात्त ऐन्द्रांवायुदिग्गच्छेदनात्ताया
यमालं ६५ यामायाः व्यक्षकक्रमरौद्राश्चवारुणी पुनः वारुणाश्चतथाग्नेयाः सौम्या
याः सौम्यसंगतां ६६ वांद्राश्चनैर्ऋतिर्दिशंततः प्राचीन्प्रायातिव एवंदिनगतिस्तेयाराहो
मुखराविति ६७ स्वरौद्रयविनिर्दिष्टात्तोगच्छेन्नैर्ऋतिं निशायांतुदिशंसौम्यांसौम्या
याद्रुतभुक्दिशं ६८ अग्नेयांवारुणाशांववारुण्यः शंकराश्रयं ईशान्याधर्मराजाशा
याम्यायावायवधिष्ठितां ६९ वायव्याश्चपुनः प्राचीमित्येवंसूर्यवासरे दिवानिशिदिशे

७६
५६

कृष्णराहोः संवरणांभवेत् ७० अन्यस्मिन्ग्रहवाराक्षिताराग्रहदिशोभवेत् उदयोत्पगतिसेवंक
माद्यत्रयथोदिताः ७१ यस्यामनेनयातव्यं तां हन्यात्संमुखोदिशं यथापक्षे शिते प्राच्यां ह
न्यात्तानैर्ऋतीभिः ७२ कृष्णपक्षे यथावा सौम्यां हन्यात्तान्मरुदिशं भद्रार्द्रयामगमनाव
तुर्नादिकसंस्थितैः ७३ नमित्ततियथाविंशमर्द्धयाममिहोदितं अर्द्धयामिक एषोत्रराद्रुर्ऋ
योवरानने ७४ पक्षराद्रयकापिदर्शनेपरिदृश्यते राघवेनविनिर्दिष्टोयुद्धादिपरिविंतने
रेखाश्चतस्रोविन्यस्याश्चतुरस्राश्चतुर्दिशं तत्रमध्ये भवेद्देखावाक्षिवाग्रदिशोः किलः ७५
पूर्वोत्तरदिशात्तत्र कृष्णपक्षविविंतयत् पश्चिमायाम्यकृत्तः भुक्तपक्षस्तथाभवेत् ७७

७६

५७

पूर्णावन्दिने वक्षोवै नष्टे दुवा सरे प्रतिपत्तु भूति प्राप्ति यो वा वदन्मी ७८ नवम्या दौ वसौ म्या
यां या वसी गोन्द हस्ततः प्रतिपदिवसा दूर्ध्वं या वज्र स्यात्मी दिनं ७९ तावदा कुर्जला शा
यां स्थितः संवत्ते दिशं हन्या कुक्काटमी पश्चाटमी पश्चात्पूर्णावन्दिना समापना ८० राकु
र्वसतयो हन्या दिशं वै श्रवला लयं कृष्णपक्षे त्वने नैव विधिना संस्थितो मुरः ८१ पूर्वस्यां
पश्चिमां हन्या सौम्या पांदा शिरां दिशं एवं विज्ञाय देवेशित तो युद्धं समारभेत् ८२
मूलवक्रैरा विज्ञेयं राविराहुर्दशा फलं तथा वरविराहुः स्यात्तथाराहुः कृत्तार्कजा ८३
यस्मिन्ना सौरवे मार्गः सोर्क राहुयुतः किल अर्क एव त्रिविज्ञेयो राविराहुः प्रकीर्तितः ८४

७६
५७

पुनर्दिशि हितैश्च क्रमिदकैश्चित् प्रकीर्तितं सरोदये पत्र भवेदन्पथैवा स्पलक्षणां ८५ कुर्धरेखात्रयो
न्यस्तस्ती र्यशेखात्रये तथा रेखांते पुन्यसे दामी न्वस्यमाना समासतः ८६ पूर्वस्यां दिशि विन्य
स्य मेघा सिं हधुर्भृतः उदीच्यां दशि गोवेषां मीनवृश्चिक कर्कटाः ८७ याम्यायां मध्यतत्तेषां
कन्या वृषभगा तथा संमुखे पश्चिमायां तु तुलकुंभयुगाः क्रमात् ८८ हन्युर्मेघतुला सिंह कुं
भधनियुगाश्चि अन्योन्यघ्नन संस्थित्या वृषादक्षिरागाः पुनः ८९ पाददृष्टेरर्द्धदृष्टेश्च बाधां
नैतेषु कुर्वते वामगास्तदृशा द्वां निवा दशांताश्च दाहन्तः ९० सहस्र्या पुरस्या ववत्वारः पृथगाः
श्रमा यथामेघस्य पंचास्या धनिकुंभयुगा तथा ९१ यथा वृश्चिकः कन्या वृषो मीनी मृगा

७६
५८

त्मनः क्रूरादभिगागाः शक्तावामाद्यन्तश्च निदिताः २१ सौम्याग्रहावामराशौ दक्षिणो क्रूरसंज्ञिताः
यस्य संगमसमये समयत्तां जयेद्युधि २२ वलावलं दिशेद्वात्रग्रहेषु सदसत्सु वलवान् पूर्णा
फलदो वलहीनो त्यजो मतः २४ अतः परं प्रवक्ष्यामि नक्षत्रांगं सुरादिषु येन विज्ञातमात्रेणाज्ञा
यते वभुभाभुभं २५ नक्षत्रेषु विविक्तं स्याद्वाङ्मयं समरागमे राक्षसरोदयो यत्कोट्युत्पन्नाः सहस्र
किल २६ अक्षराङ्गस्थितो राक्षसदस्यास्ये प्रदीपितः दंष्ट्राय यो रते राक्षसे तनुसंतापदेततः २७
ततो नाशापुटांतस्ये देवत्वान्वायवाभुभं नाशाय यो ततो देवनक्षत्रे प्रीतिं देवते २८ तत्परं न
यतस्ये देवसर्वकामफलप्रदे वामकण्डलगा न्यत्र यत्वार्यथ धनक्षये २९ दक्षिणो कण्डले न्यस्य

७८
५८

वत्वार्यर्थोपपत्तये तत्र यं वललाटेऽस्य पुत्रलाभादिशक्तौ १०० ततः परं क्षिरस्येकं इहैव जानल्लभये पंच
के परतश्चैकमंतधानोपपादिकं १ वक्षःस्थले वयवत्वारिबंधनाय कथायव अपसम्यगतिर्भानां विन्या
सेतुविभावयेत् २ एवमेतन्महाभागे राक्षसकंसुविस्तरं निःशेषं कथितं वात्र किमन्यत्परिच्छसि
रिति पुच्छत्रयार्थवितं त्रे राक्षसकाधिकारो नाम नवमः पटलः २ देव्युवाच भगवन् श्रोतुं
मिच्छामि तौ रवक्रं स्थितं कथं कथं नक्षत्रविन्यासः फलानि वदस्व मे १ ईश्वर उवाच भूराक्ष
देवी समासेन यत्त्वया बोधितोऽस्य नक्षत्रांगोऽहं तौ रः भुभाभुभफलप्रदः २ तथा विविक्त
ये दक्षसं तौरस्थं समरागमे लाभालाभे विवादं वप्नीविते मरतो तथा ३ प्रतिमा विन्यसे दासौ

५४
५२

वसनेतत्रविन्यसेत् वार्षमास्यमध्येतुसम्यहस्तेनृष्टयां ४ पादयोषधूरेवामेवतुक्कंपयव
ससि नेत्रयोर्द्वेन्यसेन्मूर्द्धित्रीशिद्वेगुलकेन्यसे ५ एवंविन्यस्यदेवेक्षिततःफलनिरूपणाम्
नानाविधानिदुःखानिवक्त्रस्थेवधवंधनं ६ सम्यहस्तेगतेलाभोजयोवंशुसमागमः पा
दस्थेस्थानविभ्रंशोदेशपीडासुतक्षयः ७ वामहस्तेराजभंगोवित्रनाशःसुहृद्वधः तथो
रसिज्योलाभःस्त्रीप्राप्तिर्धर्मसंवयः ८ नेत्रयोःपरमाःप्रीतिवित्रनासंवयस्तथा ॥
मुखंशत्रुविनाशं वमूर्द्धिगुल्येमहजयं ९ देशभ्रंशोविनाशश्चकलहःस्वसुतैरपि एवंवि
धंफलं देविसूर्यपुत्रस्थितेश्चभं १० मुखान्नरतिगुल्येतुगुल्यान्मूर्द्धितथेक्षणा ईक्षणादेव

५४
५२

केशायातपरिक्षया तिर्यग्मुखात्लगताहोरासुखार्विते ५५ सैन्यक्षसंप्रकरतेकृच्छ्राच्च
गृहागमः अधोमुखीप्रकृततेहोरात्लगताप्रिये ५६ सर्वास्वपतिनादृष्टाभ्रभर्ताफल
प्रदा एतद्वोरापरिज्ञानंकथितंवीरवंदिते ५७ वंद्यतात्वामहादेविराशंपशकगतंततः सर्वक
र्माणि कुर्वीततेषांसिद्धिः प्रवर्तते ५८ स्वस्थदेह --- मृतोथहसितस्तथा जातश्चवालि
तश्चाप्योरमितोनष्टएवव ५९ उपोषितः क्रीडितश्चमुपभुक्तः क्रमाद्वृत्ती मेषादिषुतदंशेषु
ज्ञेयस्तत्फलमुच्यते ६० भगंस्वास्थ्यंमतिस्तुष्टिर्वित्राभिर्मरणांतथा विष्टिर्विनाशोरिष्टिष्टि
त्रयोमृत्युःसुखागमः ६१ एवंक्रमेणादेवेशिफलमुक्तं समासतः वन्द्यवारवशात्तद्रेयंका

७६
६२

मंजियते बुधैः ६२ तस्य सिद्धिर्भवेत्क्षिप्रमिति सत्तंगराविके हेयार्धयामसंधौ वतथावकलिको
दयः ६३ वर्जनीयः प्रयत्नेन सर्वार्थेषु विभीषणः स्वर्भातुकलिको नैवासकृद्यामार्धसंधिगः ४
भुक्तातुकालकनिकां दुर्लभो भुवि सानवैः वर्णाकलिकवेलाहितदाभुक्ता न जीर्यते ६५ व्याधिगो
पौषधगच्छेदृत्ताक्षेति रविवारे दिने राहोः कलिकेन सहोदयः ६६ अर्धयामेऽष्टमेषो
क्तश्च भौमवृद्धाहिव जीवभुक्कार्कजो ह्येवंक्रमेण परिभावयेत् ६७ यामार्धसप्तमेष्वेकपंच
मेव वतुर्थको तृतीयेथ द्वितीयेथ निशिवाप्येवमेव हि ६८ त्रिंशद्यदीदिने वा घेति स्रः सुश्च
षकास्तथा वत्तारिंशत्पंचापि यामार्धमपि वेदने ६९ यामार्धगान्यहानद्योराहंतांतत्र

७८
६३

निर्दिशेत् पंचाश्रियममान्यद्यौ सप्ताद्यैर्गुरायेत्प्रिये ७० एकापापेन वैकांतया वत्तवति
पार्वति एवं कृते तु देवेशि यो राशिस्तु विभाजयेत् ७१ षष्ठाप्रादुष्टसमयंकुलिकस्य व
रानने षट्त्रिंशत्सूर्यवारे तु षष्ठाकादशपंचव ७२ द्वाविंशत्पंचवारे तु षष्ठाकास्त्रिंशदेवत
अष्टादशकुजस्योक्तायत्तारिंशत्पंचव ७३ सौम्यस्य पंचदशवताडिकाः परिकीर्तिताः ॥
जीवस्यैकादशप्रोक्ता षष्ठाकादशपंचव ७४ सप्तमार्धतुभुक्तस्य तिस्रः सौरस्य कीर्तिताः व
त्तारिंशत्तथा पंचषष्ठाकाकुलिकस्य तु ७५ वर्जनीयः प्रयत्नेन सकालः सर्वकर्मसु अहोय
दीव्यं पूर्वभुक्तो वरपतिः प्रिये ७६ अस्पृशेयं ग्रहाश्चान्येषां तापरिवृत्तिः दिने भुजंति

गुह्य
८४

देवेशिरात्रावथसुशर्विते ७७ घटिकाद्वितीयंभोगः पंचमापंचसंक्रमात् शनैश्चरस्पथः वा
लेतंभुंक्तेकुलिकप्रिये ७८ सोपिदुष्टः समाख्यातः सर्वकर्मस्वसिद्धिदः अर्काङ्गुग्यथाङ्गिस्पा
द्यथासूर्याङ्गुनिशि ७९ तथैषांपरिवृत्तिः स्यात्पदपंचगराणागताः एतद्वारापरिज्ञानं
कथितंनवपार्वति ८० अनंतर्कईतइत्युक्तः सोमवासुकिरुस्यते तक्षकः कुजइत्युक्तः क
र्कोटः सोमजोभवेत् ८१ पद्मोगुरुस्तविज्ञेयोमहोक्तः भुक्तउच्यते शंखोमंदगतिर्ज्ञेयः
सप्तगागाग्रहः क्रमात् ८२ अष्टमः कुलिकोज्ञेयोराहुः ग्रहोभवेत् यामार्द्धभोगिनः स
र्वग्रहाश्चपरिकीर्तिताः ८३ रवेणोडशमध्यांतुवनुरोन्नाशितस्यतु वषकोद्वैव्यस्यादोव

गुरुः
८४

द्वस्पाष्टोत्तमध्यतः ८४ नागोदयोमहाभागेकथितस्तोपरिस्फुटः खरोदयेत्रदेवेशिसंप्रदायो
विधीयते ८५ सौरस्यांताखतुः षष्ठिर्मध्यतश्चषकेगुरुः द्वात्रिंशत्तुक्रजस्यादोभुंक्तेष्वष्टक्रमे
णातु ८५ सौरसोरोत्तमकलाकुलिकस्पवरानने सावेलावर्जनीयास्यात्सर्वकार्येषुयत्नतः
नागोदयोमहाभागेकथितस्तोपरिस्फुटः खरोदयेत्रदेवेशिसंप्रदायोविधीयते ८७ येनज्ञा
तेनविज्ञातंनिःसदिग्धंभवेत्प्रिये वक्राणिविविधान्यत्रकथितान्यागमातरात् ८८ कदा
विच्छिन्नसंवादोनतेषांभवतिप्रिये तस्मात्सर्वाणिमवीक्ष्ययेषांवक्रफलंभवेत् ८९
प्रष्टुस्तदेववक्रव्यनिर्विशंकेनवेत्तसा ज्ञातकोतस्पवक्रस्यकालवक्रस्पपार्वति ९०

युद्ध
६५

तथावकहडाख्यस्यसिंहासनगतस्यव आयवक्रातपालत्रावक्रस्यसुरसुंदरि २१ एषां
फलविशेषेरावक्रव्यंवीरवांदिते राहूज्ञानांयवक्राणांमष्टानांमेवपार्वति २२ मौहूर्तिकं
विशेषेराफलदंतुगरागामिके श्येतत्कथितं सर्वस्वरोदयविनिर्णये २३ अनष्टभानवस
ज्ञान्यस्यमानमुदीरितं रहस्यं परमं देविसर्वसंशयहृदनं २४ गुह्यातिगुह्यतरंगुह्यंगोप
नीयं प्रयत्नतः न देयं पापशीलाय क्रूरकर्मरताय च २५ अनासिकाय भक्ताय साधुद
ष्टिकराय च गुरुभक्ताय शांताय सत्पुत्रपराय च २६ दातव्यमेतदेवेशिशास्त्रं पर
मउत्तमं सिद्धकुवलयारव्योयं भक्तिमान् वृषभध्वजे २७ तेन स्वरोदयं शास्त्रं मर्त्यलो

गुरुः
६५

युद्ध
६६

केश्वतारितं इति युद्धजयार्णवितंत्रेष्वकीर्णाधिकारो नाम दशमः पटलः १०
समाप्तमिदं भद्रोत्पलविरचितमिति इति संवत् १८२९ पौषभृदि पंचमि आ
दित्यवारतस्मिन् दिने समाप्तमिदं पुस्तकं विद्यानन्देन ॥ ॥ भुवमस्तु सर्वजगताम् ॥

गुरुः
६६

